ЛЕНИН КЎРСАТГАН ЙЎЛДАН

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 44 (16.430). | 24 февраль 1976 йил, сешанба | Баҳоси 2 тийин.

Бугун Ватанимиз пойтахти Москвада Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXV съезди очилади

КОММУНИЗМ БАЙРОҚДОРИ

ОЛҒА ҚАРАБ БОРИШ КЕРАК, ОЛДИНГА ҚАРАШ КЕРАК, СЪЕЗДГА ЖУДА ПУХТА ЎЙЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА БАРЧА ПАРТИЯ АЪЗОЛАРИНИНГ БИРГАЛАШИБ МЕҲНАТ ҚИЛИШИ, БИРГАЛАШИБ КУЧ-ҒАЙРАТ КЎРСАТИШИ ОРҚАСИДА ЮЗАГА КЕЛГАН АМАЛИЙ ТАЖРИБА БИЛАН, ХЎЖАЛИК ҚУРИЛИШИНИНГ ЯХШИЛАБ, ҚАЙТА ИШЛАНГАН АМАЛИЙ ТАЖРИБАСИ БИЛАН КЕЛИШ КЕРАК.

В. И. ЛЕНИН.

Улуғ Октябрь тонгидаёқ доҳий Ленин ана шундай таълим берган эди. Ҳамиша ва ҳар қачон улуғ Ленин таълимотини муқаддас билиб, унга оғишмай амал қилиб келаётган партиямиз ўзининг навбатдаги XXV съездига метиндек бирлашиб, собитқадамлик билан ҳозирлик кўрди. Беш йил мобайнида жуда катта улуғвор ишлар қилинди. Тўққизинчи беш йиллик эндиликда мамлакатимиз тарихидаги энг яхши беш йилликлардан бири бўлиб қолди. Партия билан халқнинг бузилмас бирлиги ана шундай улкан муваффақиятларнинг гарови бўлди. Ўтган беш йилликда партиямиз коммунистик қурилишнинг янги тажрибаси билан бойиди, унинг халқаро майдондаги обрў-эътибори беқиёс кўтарилиб, совет жамиятининг раҳбар кучи сифатидаги роли яна ҳам ошди.

Бутун совет халқи партиямизнинг ички ва ташқи сиёсатини қизғин маъқуллаб, қўллаб-қувватламоқда. Партиямизда ўзаро ҳурмат, ўртоқлик, юксак ишонч, партиявий принципиаллик ва ўзаро талабчанлик сингари соғлом сиёсий вазият вужудга келдики, бунинг учун барча меҳнаткашлар КПСС Марказий Комитетига, унинг Сиёсий бюроси ва шахсан Леонид Ильич Брежневга чексиз миннатдорчилик билдирмоқдалар.

Худди шундай бир ажойиб вазиятда бугун Ватанимиз пойтахти Москвада КПСС XXV съезди ўз ишини бошлайди. Бутун дунёдаги миллион-миллион тинчликсевар ва тараққийпарвар кишиларнинг нигоҳи ана шу улуғ анжуманга қаратилган. Съездда энг муносиб вакиллари қатнашаётган неча юз минглаб коллективлар шу кунларда зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишлаб рекорд кўрсаткичларни қўлга киритмоқдалар. Съезд номига мамлакатимизнинг барча чеккаларидан юксак меҳнат муваффақиятлари ҳақида зафар рапортлари йўлланмоқда. Буларнинг ҳаммаси мамлакатимизда съезд бўсағасида меҳнаткашларнинг меҳнат кўтаринкилиги ва сиёсий активлиги беқиёс ошиб кетганлигидан далолат беради.

Партия съездлари мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг янги янада юксак босқичларини белгилаб, мамлакат қудратини мустаҳкамлаш, халқ фаровонлигини ошира бориш йўлларини кўрсатиб берувчи йўлчи юлдуз ролини ўтаб келмоқда. Съезд қарорлари шу жиҳатдан ҳам халқимиз учун муқаддас тарихий ҳужжатлардир, олға қараб ҳаракат қилиш, халқ хўжалигини беқиёс ривожлантириш йўлларини аниқлаб берувчи программалардир.

КПСС XXIV съездининг ҳаётбахш қарорлари ҳам совет халқи томонидан қизғин кутиб олиниб, у кўзлангандан аъло даражада амалга оширилди. Чунки партия қарорлари, съезд кўрсатмалари халқимиз манфаатларига, унинг орзу-истакларига, режаларига мосдир ва шу боисдан унинг жонажон ишига айланиб қолгандир. КПСС XXIV съездидан кейин ўтган даврда партия хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида ўз улуғвор фаолиятини янада авж олдирди, халқнинг буюк ижодий кучларини, социалистик жамиятимиз замиридаги битмас-туганмас имкониятлар ва резервларни ҳаракатга келтирди. Натижада коммунистик қурилиш йўлида олға қараб катта қадам қўйишга муваффақ бўлинди. Мамлакатнинг иқтисодий қудрати ҳар қачонгидан ўсди, халқ турмушининг моддий ва маданий даражаси янада юксалди. Халқ хўжалигининг барча тармоқлари юксак суръатлар билан ривожланди. Мамлакатда капитал маблағ сарфлаш беш юз миллиард сўмга етди. Саноат ишлаб чиқариши ҳажми 43 процент, миллий даромад эса 28 процент ўсди. Аҳоли жон бошига тўғри келаётган реал даромадлар беш йил мобайнида 24 процент кўпайди. 56 миллион киши уй-жой шароитларини яхшилаб олди.

Социалистик ижтимоий муносабатларни такомиллаштиришда, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида ҳам катта муваффақиятлар қўлга киритилди. Ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқи, СССР халқларининг ленинча дўстлиги тағин ҳам мустаҳкамланди. Совет Иттифоқида кишиларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи мустаҳкам қарор топди ва ўзининг жанговар ва синалган авангарди КПСС теварагида маҳкам жипслашди. Уларнинг кучлари ва хоҳиш-иродаси эндиликда ягона мақсад — коммунизм қурилиши ишига қаратилгандир.

Ўтган беш йилликда КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан Тинчлик программаси изчиллик билан амалга ошириладиган борди. Бунинг натижасида кескинлик юмшаб, Совет Иттифоқининг халқаро обрў-эътибори яна ҳам ўсди. Партиямизнинг узоқни кўзловчи доно ташқи сиёсати совет кишилари ва бутун тараққийпарвар инсониятнинг туб манфаатларига мос бўлиб тушмоқда ва ҳақли равишда бутун дунёда қизғин қўллаб-қувватланмоқда.

Партиямиз Марказий Комитети ўзининг ленинча бош йўлини давом эттириб, XXV съезд олдидан ўнинчи беш йилликда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларини ишлаб чиқди ва уни халқимиз муҳокамасига қўйди. Икки ойдан ортиқ вақт ичида у бутун мамлакатда, барча завод ва фабрикаларда, хўжалик ва қурилишларда, ҳамма меҳнат коллективларида зўр қизиқиш билан ўрганилди. Совет кишилари ҳар қачонгидан зўр активлик кўрсатиб, лойиҳага ўзларининг қимматли таклифларини киритдилар. Давлат аҳамиятига эга бўлган кўпдан-кўп масалаларни кўтариб чиқдилар. Белгиланаётган планларга ўз тузатишларини таклиф этдилар. Бу истак ва таклифлар, фикр-мулоҳазалар сифат ва самарадорликни оширишга, ишлаб чиқаришда ҳали фойдаланилмаётган катта резервларни ишга солишга қаратилгани билан, мавжуд камчиликларни бартараф этиш йўллари кўрсатиб берилгани билан қимматлидир. Совет кишилари партия режаларини ўзларининг жонажон ишлари деб билишларини ва уни астойдил қўллаб-қувватлашларини яна бир карра ёрқин намойиш этдилар.

«Ўнинчи беш йиллик планнинг бажарилиши мамлакатимиз иқтисодий қудратини кўп даражада мустаҳкамлайди ва халқ фаровонлигини таъминлайди, — дейилади лойиҳада. — Ўнинчи беш йиллик даврида ривожланган социализмнинг афзалликлари ва ижодий кучлари янада тўлароқ намоён бўлади, жамиятнинг, коллективларнинг ва ҳар бир кишининг манфаати бир-бири билан янада мустаҳкамроқ уйғунлашади». Партия ана шундай олий мақсадни кўзламоқда, бутун совет халқи эса буни яхши билади ва яхши тушунади. Шу боисдан ҳам у ўзининг фидокорона меҳнати билан янги беш йиллик топшириқларини ошириб бажаришга азму-қарор қилмоқда. Йил бошиданоқ меҳнат коллективларида янги-янги ташаббуслар қанот ёзаётгани, бу ташаббуслар кўплаб коллективлар томонидан қизғин кутиб олинаётгани ва шу тариқа меҳнат кўтаринкилиги ошиб бораётгани шундандир. Бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш ҳақидаги ўнлар ташаббусининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланиши ва бу ҳаракат қисқа вақт ичида минглаб издошларини топиб, бутун республикага кенг ёйилиши шу улкан меҳнат кўтаринкилигидан далолат беради. Биргина Марғилондаги «Атлас» фирмасида 30 дан ортиқ коммунист ишчилар ўнлаб ташаббусига қўшилиб, бир беш йилликда икки шахсий беш йиллик планни адо этиш мажбуриятини олди. Ташаббус издошлари Тошкент ва Фарғона тўқимачилик комбинатлари, «Ташсельмаш» ва «Таштекстильмаш» заводларида, бир қанча зарбдор қурилиш объектларида ҳамда илғор транспорт корхоналарида кўпайиб бормоқда. Коммунистлар мусобақа ташкилотчилари бўлиб майдонга чиқмоқдалар. Кўпгина партия ташкилотлари сифат ва самарадорликни оширишга қаратилган ва қуйидан бошланган ташаббусларни ўз вақтида илғаб олиб, уни кенг ёйишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Коммунистларнинг етакчилик ва авангардлик ролини оширишга эришмоқдалар.

Съезд арафасида яна бир қувончли хушхабар таралди. КПСС XXV съездини шахсий меҳнат рекордлари билан нишонлаш ҳаракатининг ташаббускорлари, «тўртлар ташаббуси»ни бошлаб берган илғорлар ўз мажбуриятларини шараф билан бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Улар съезд очиладиган кунгача биринчи квартал планларни анча ошириб бажарганликларини фахр ва ифтихор билан маълум қилдилар. Бу коммунистларнинг сўзи ва иши бирлигини кўрсатади.

Партиямиз ўз съездига маҳкам жипслашган, ижодий куч-ғайратга тўлган ҳолда келди. У ишчилар синфи, деҳқонлар ва халқ зиёлилари, бутун совет халқининг чексиз ишончига сазовор бўлган партиядир. Унда совет халқининг метиндек бирлиги, сабот ва матонати, битмас-туганмас бунёдкорлик куч-ғайрати мужассамлашган. Партия сафларининг бирлиги ва жипслиги, партия ва халқнинг бузилмас бирлиги коммунистик қурилишдаги барча ғалабаларимизнинг гарови бўлиб келди, бундан буён ҳам шундай бўлиб қолади.

Совет халқи ўзининг фидокорона меҳнати билан жонажон партиямиз олдимизга қўяётган улуғвор вазифаларни ҳар қачонгидек аъло даражада адо этади, ўнинчи беш йиллик топшириқларини ошириб бажаришни таъминлайди. Бу совет кишиларининг коммунизмнинг юксак идеалларига чексиз садоқатини кўрсатувчи янги далил бўлади.

НЕФТЧИЛАР ЭСТАФЕТАСИ

А. Эргашев бошчилик қилаётган тошли участкасининг коллективи КПСС XXV съезди шарафига зиммасига олган мажбуриятини «Қаршинефть» қазиб чиқариш бошқармасида биринчи бўлиб бажарди. Коллектив йил бошидан буён 17,5 минг тонна «қора олтин» қазиб чиқарди. Бунга моддий-техника базасини мустаҳкамлаш туфайли эришилди.

Бошқармадаги барча участкалар А. Эргашев илғор тажрибаси эстафетасини қабул қилдилар. 1976 йилда бу ерда техника билан қайта қуролланиш ва технологияни такомиллаштириш туфайли камида 150 минг тонна ёки ўтган йилдагидан 7,5 минг тонна кўп нефть қазиб чиқариш мўлжалланмоқда.

(ЎзТАГ).

МОСКВАГА БОРАЁТИБ

Вьетнам Меҳнаткашлар партиясининг КПСС XXV съезди ишида қатнашиш учун Москвага бораётган делегацияси 22 февраль куни Тошкентда қисқа муддат тўхтади. Делегацияга ВМП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Ле Зуан бошчилик қилмоқда.

Аэропортда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Қ. А. Аҳмедов, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев, бошқа масъул партия ва совет ходимлари делегацияни кутиб олдилар.

Вьетнам Меҳнаткашлар партиясининг делегацияси шу куни Тошкентдан Москвага жўнаб кетди.

(ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ А. И. СТРУЕВГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига 70 йил тўлиши муносабати билан СССР савдо министри ўртоқ Александр Иванович **Струевга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилиб, унга **Ленин** ордени ҳамда **«Ўроқ ва Болға»** олтин медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 йил 20 февраль.

ОДАМ МЕҲНАТ БИЛАН АЗИЗ

КПСС XXV СЪЕЗДИНИНГ ДЕЛЕГАТЛАРИ РУЙХАТГА ОЛИНМОҚДА

21 февраль куни Катта Кремль саройининг Георгиев залида КПСС XXV съезди делегатларини рўйхатга олиш давом этди. Узоқ Шарқ, Сибирь автоном республикалари, ўлкалари ва областларининг, мамлакатимиз шимолий районлари партия ташкилотларининг вакиллари пойтахтга келдилар. Поволжье ва Урал, Қозоғистоннинг кўпгина областлари партия ташкилотларининг кўпчилик вакиллари Москвага етиб келишди.

Рўйхатдан ўтиш учун келган делегатлар 20 февралда КПСС Марказий Комитетининг Пленуми партия Марказий Комитетининг XXV съездига ҳисобот докладини ҳамда мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1976—1980 йиллардаги асосий йўналишлари тўғрисида қилинган докладни кўриб чиқиб, уларни бир овоздан тасдиқлаганлигини мамнуният билан гапирдилар.

Съезд делегатлари — меҳнат ва жанговар жасоратлари давлатнинг юксак мукофотлари билан тақдирланган кишилардир. Мана, ўрта бўйли, қўй кўз бир киши рўйхат столига яқинлашмоқда. Унинг кўкрагида учала даражадаги Шуҳрат орденлари, «Ўроқ ва Болға» олтин медали, СССР Олий Совети депутатининг нишони бор. Бу киши Бошқирдистоннинг машҳур нефтчиси, моҳир пармаловчи Х. А. Султоновдир. У делегатлик вақтинча гувоҳномасини олар экан, бошқа делегацияларнинг таниш вакиллари билан қўл қисишади, уларга кулиб боқади.

— Урушда бирга бўлган кўп жанговар дўстларимни Москвада учратдим, — деди Х. А. Султонов. — Эндиликда уларнинг кўпчилиги тинч касб эгаларидир. Биз, собиқ фронтчилар бултур барча совет халқи билан биргаликда фашизм устидан қозонилган улуғ Ғалабанинг 30 йиллигини тантана билан нишонладик, шахсан менинг учун 1945 йилнинг ўша май кунлари айниқса унутилмасдир. Ўшанда мен Берлинда Коммунистик партия сафига кирган эдим, — деди Х. А. Султонов.

Х. А. Султонов ўз бригадасининг ишлари тўғрисида гапириб берди. Бу бригада тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли адо этди. Нефть саноати ҳам беш йиллик планни бажарди. Бултур мамлакатда қарийб 32 миллион тонна — ундан аввалги йилдагига нисбатан кўпроқ қора олтин қазиб чиқарилди. Нефтчилар илгари ҳеч қачон бундай ўсишга эришмаган эдилар.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофотининг лауреати комбайнчи В. М. Черданцев пойтахтда кўпгина танишларини учратди. У СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг медаллари билан 8 марта мукофотланиб, ўзига хос рекорд қўйган киши. Бултурги қурғоқчилик йили Оренбург областида олинган ғалла осонга тушмади, деди Василий Макарович, ҳар бир бошоқ учун кураш олиб боришга тўғри келди. Ўтган йилги бошоқлар ғаллакорлик ҳаётида энг қадрли бошоқлар бўлди.

В. М. Черданцев вақтинчалик гувоҳномасини олгач, Георгиев залида Оренбург областидан келган бир группа делегатлар — «Адамовский» совхозининг бригадири Е. И. Ганин, «Родина» колхози чўчқачилик фермасининг мудири Г. Л. Громова, клиник касалхонанинг бош врачи В. И. Войнов биргалашиб суратга тушдилар.

Кўксида меҳнат учун берилган мукофотлар билан ёнма-ён Қизил Юлдуз ордени, 2 та «Жасурлиги учун» медали порлаб турган аёл делегат анкетасини тўлдираяпти. Бу киши Н. Ф. Марковская бўлади. У 17 ёшарлигида фронтга кетган. Курск бўсағаларидаги жанг-у-жадалларда Днепрни кечиб ўтишда ва бошқа кўп жангларда қатнашган. Эндиликда инженер. Курскдаги резина-техника буюмлари заводи партия комитетининг секретари Н. Ф. Марковская «Тўққизинчи беш йилликда шавкатли меҳнати учун» эсдалик нишонига сазовор бўлган корхона коммунистлари, коллективининг меҳнат жасоратлари тўғрисида мамнуният билан гапириб берди.

Журналистларнинг илтимосига биноан Семипалатинск область партия комитетининг биринчи секретари Н. Е. Морозов йиғилиш аҳлини Еттисувнинг баъзи делегатлари билан таништиради. Булар орасида Қозоғистон Компартияси Аягуз район комитетининг биринчи секретари М. Унисянов, «Путь к коммунизму» колхозининг раиси К. Игембоев, йиғма темир-бетон комбинатининг ишчиси В. С. Чернова, кекса чўпон С. Тавшаев бор.

М. Унисянов район партия ташкилотига раҳбарлик қилиб келаётганлигига 10 йилдан ошди. У ҳамиша кишилар билан бирга, уларнинг нима билан шуғулланаётганликларини доимо билиб туради. Уни ҳар бир бошланғич партия ташкилотида яхши биладилар. Республикада колхоз раиси Қ. Игембоев ҳам яхши маълум одам. Энг яхши хўжаликлардан бирига бошчилик қилиб келаётганлигига салкам чорак аср бўлди. Тўққизинчи беш йилликда колхоз пландан ташқари олган 1 миллион 600 минг сўм фойдада унинг тажрибаси, коммунистларнинг ҳиссаси бор. Шундай қилиб, колхозчиларнинг фаровонлиги юксалди, уларнинг моддий ва маънавий эҳтиёжлари тўлароқ қондириладиган бўлиб қолди.

Залга делегатларнинг янгидан-янги группалари кириб келадилар. Кўпларининг чеҳраси газета ва журналлардаги фотосуратлардан таниш. Улар мамлакатимиз экономикасини мустаҳкамлаш, маданиятини юксалтириш учун кўп ишлар қилаётган кишилардир. Уларнинг ҳар бири коммунист деган юксак номга муносиб кишидир. Уларнинг ҳар бири партияга, халққа, Ватанга фидокорона хизмат қилиш тимсолидир.

В. БЕЛЯЕВ,
В. ИТКИН,
(ТАСС махсус мухбирлари).

Москва.

Бизнинг имкониятларимиз битмас-туганмасдир. Мамлакатнинг иқтисодий қудрати ҳар қачонгидан ҳам улкандир. Совет фани ва маданияти янги чўққиларга эришди. Халқимизнинг маънавий-сиёсий бирлиги енгилмасдир. Биз социалистик дўстларимиз ва иттифоқчиларимиз билан бир сафда бормоқдамиз. Бизнинг бутун дунёдаги революцион кучлар билан жанговар иттифоқимиз мустаҳкамланмоқда.

Биз нимага интилаётган бўлсак шуларнинг ҳаммасига эришажагимизни, ўз олдимизга қўйган вазифаларни муваффақиятли бажаражагимизни биламиз. Совет халқининг ижодкор даҳоси, унинг фидокорлиги, унинг Ленин йўлидан оғишмай бораётган Коммунистик партия теварагидаги жипслиги бунинг гарови бўлиб келди, гаровидир ва гарови бўлиб қолади.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

БЕШ ЙИЛЛИК ЗАРБДОР ОБЪЕКТЛАРИДАН МЕҲНАТ РАПОРТЛАРИ

ОЛТИН ХИРМОНЛАР

Чўлга сув келди. Қишлоқлар, шаҳарчалар қад кўтармоқда. Дарё сувини Қашқадарё чўлларига бошлаб келишга бутун Совет халқи ҳисса қўшмоқда. КПСС XXIV съезди Директиваларида алоҳида таъкидлаб кўрсатилган бу бунёдкорлик иши қардошлик Иттифоқида ҳур ҳаёт кечираётган рус ва ўзбеклар, украин ва белоруслар, қозоқ ва қирғизлар, тожик ва арманлар, барча қонқардош халқларнинг жонажон иши бўлиб қолди. Партия даъвати, қалб амри билан бу ерга келган азамат чўлқуварлар қисқа муддатда ноёб насос станцияларини қурдилар, магистрал канал трассасида барча ишларни қўлдан чиқариб, уни чўлга сув очишга тайёрладилар.

1973 йилнинг эрта кўклами ҳали-ҳали ёдимизда. Ушанда юз километрдан ортиқ масофага чўзилиб кетган Ульянов каналини қазиш авж олиб кетди.

Каналлар қазиш, Амударё сувини чўлга оқизиш Қашқадарёда пахтачиликни юксалтиришнинг ёрқин йўлини очиб берди. Кўрик Ульянов районини олиб кўрайлик. Тўққизинчи беш йиллик бу район учун юксалиш йиллари бўлди. Ялпи пахта ҳосили 40 минг тоннага кўпайди. Қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари ҳам ривожланмоқда.

Қадимдан пахта экиб келинаётган Қарши районининг хўжаликларида ҳам ҳосилдорлик анча ошди. Ёлгиз бизнинг бригадамиз тўққизинчи беш йилликда 1800 тонна, ёки планга қўшимча 700 тонна пахта етиштирди. Беш йиллик давомида ўртача ҳосилдорлик 45 центнерданга тўғри келди. Унинчи беш йилликнинг биринчи йилида пахта ҳосилдорлигини 50 центнерга етказишга аҳд қилдик.

З. ТОШЕВА,
Қарши районидаги Энгельс номли колхоз пахтачилик бригадасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, КПСС XXV съезди делегати.

МАНГУЛИККА ҲАЙКАЛ

Қадимги Бухоро қайта ёшармоқда. Бутун область бугун яхлит бир қурилиш майдонига айланган. КПСС XXIV съезди Директиваларида қайд этилган барча объектлар эндиликда халқ фаровонлигини оширишга хизмат қилмоқда. Кўлами жиҳатдан энг йирик корхоналардан қолишмайдиган Бухоро ип-газлама комбинати, Навоий цемент заводи, электрохимия комбинати, Аму — Бухоро машина каналининг иккинчи навбат қисми ана шулар жумласидандир. Бу корхона ва сув иншоотлари ғоят қисқа вақт ичида қуриб ишга туширилгани билан характерлидир.

Унинчи беш йилликда областимизда қурилиш кўлами янада кенгаяди. Янги-янги корхоналар қад кўтаради, уй-жойлар, маданий-маиший объектлар тез суръатлар билан қурилади. Зарафшон олтин саралаш комплекси, Навоий азот бирлашмаси, электрохимия комбинати бухороликларнинг фахри бўлиб қолади.. Ип-газлама комбинати кенгайтирилиб, 15 минг киши меҳнат қиладиган улкан корхонага айланади. Ҳозир унинг иккинчи навбат қурилиши жадал бораяпти.

Партиямиз қурувчилар меҳнатига катта баҳо бермоқда. Бу Узбекистон Компартияси XIX съезди Резолюциясида ҳам алоҳида қайд қилинди. Чиндан ҳам қад ростлаётган ҳар бир бинода бармоғимиз изи қолаётганидан чексиз фахрланамиз. Партиямизнинг беҳад катта ғамхўрлигига жавобан ўнинчи беш йилликда янада зўр иштиёқ билан меҳнат қилиб, халқ хўжалигини юксалтириш ишига муносиб ҳисса қўшамиз. Фақат аъло сифатли, умрибоқий, гўзал ва муҳташам бинолар қуриш бизнинг эндиги шиоримиз бўлиб қолади.

Шавқи ГАДОЕВ,
Бухородаги 163-трестга қарашли 2-қурилиш-монтаж бошқармаси комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи, СССР Давлат мукофоти лауреати.

КОММУНИСТИК ЖАМИЯТНИ ҚУРИШ —

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

◆ Икки съезд орасида республика партия ташкилоти ўсди ва сифат составн яхшиланди. Ҳозир Узбекистон Компартияси сафида 489050 коммунист бор. Ҳисобот даврида партия сафига 90 мингдан ортиқ киши қабул қилинди.

◆ 1975 йилда партия аъзолигига қабул қилинган кандидатларнинг 49 процентини ишчилар ташкил этди. Ваҳолонки, 1970 йилда улар 42,5 процентни ташкил этган эди.

◆ Партия сафига қабул қилинганларнинг 22 проценти колхозчилар, хизматчиларнинг тўртдан уч қисми халқ хўжалигининг мутахассислари бўлди.

◆ Ҳозир Узбекистон Компартиясида 15800 дан ортиқ бошланғич, 20 мингга яқин цех партия ташкилотлари, 10 мингдан ортиқ партия группалари бор. Уларнинг умумий сони ҳисобот даврида 6430 та кўпайди.

◆ Узбекистон Компартиясининг ташкилий структураси такомиллашди. Ҳисобот даврида Жиззах область партия комитети, учта шаҳар партия комитети, 19 та қишлоқ ва битта шаҳар район партия комитети ташкил этилди. Ҳозир республикада 12 та область, 26 та шаҳар, 134 та қишлоқ ва 9 та шаҳар район партия комитетлари, райком ҳуқуқига эга бўлган 7 та партия комитети ишлаб турибди.

◆ Утган беш йилда республикада ишлаб чиқариш ҳажми КПСС XXIV съезди Директиваларида кўзда тутилган 46-49 процент ўрнига 51 процентдан зиёд кўпайди. Пландан ташқари салкам 1 миллиард 700 миллион сўмлик саноат маҳсулотлари реализация қилинди.

◆ Саноатдаги асосий ишлаб чиқариш фондлари 1,7 баравар кўпайди. Юздан ортиқ корхона ва цех қурилди. 210 та корхона, 2 минг участка ва цех тўла автоматлаштирилди ва механизациялаштирилди.

◆ 1970 йилда 1 миллион сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришга 72 киши меҳнати сарфланган бўлса, 1975 йилда 59 киши меҳнати сарф бўлди.

◆ Беш йилда салкам 19 миллиард сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. Бу авваги икки беш йиллик мобайнида ўзлаштирилган маблағ миқдорига тенгдир. Шу вақт ичида 440 мингта квартира қурилди. Бу аҳолисининг кўплиги жиҳатидан Фарғонага тенг келадиган 10 та йирик шаҳар қурилди, демакдир.

◆ Қишлоқ хўжалиги маҳсулоти салкам 30 процент кўпайди. Саккизинчи беш йилликка нисбатан пахта тайёрлаш 23 процент, дон 15, шоли 78 процент, маккажўхори 25 баравар, сабзавот-полиз, картошка, мева ва узум 1,5-2 баравар ошди.

◆ Беш йил ичида давлатга 24,5 миллион тонна «оқ олтин» сотилди. Утган йили биринчи марта 240 минг тонна ингичка толали пахта тайёрланди.

◆ Гўшт етиштириш 37 процент, сут 58 процент. тухум икки баравар кўпайди. Давлатга 113 минг тоннадан кўпроқ пилла сотилди.

◆ Беш йил ичида миллий даромад 41 процент ошди. Бултур республикада 1970 йилдагига нисбатан кунига 10 миллион сўмдан кўпроқ миллий даромад олинди. Бу даромаднинг қарийб бешдан тўрт қисми халқнинг турмуш даражасини оширишга сарфланди.

Совет кишилари КПСС XXV съездини катта меҳнат ғалабалари билан кутиб олдилар. Съездга ёзилажак меҳнат рапортига илғорлар имзо чекиш учун бошланган социалистик мусобақа муваффақиятли якунланди. Суратларда: (юқорида) Каттақўрғонда пахтачилик машинасозлиги заводида ишга тушган янги ишлаб чиқариш корпуси. Унгда — Ҳунар-техника билим юртини тугатган Гулзода Латипова билан Афида Маметовалар янги корхонага ишга келдилар. Пастда — Пискент районидаги Охунбобоев номли колхоз механизатори Ҳатира Сайфутдинова бошлиқ коллектив съезд йили ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олди. Унгда — Жалолқудуқ районидаги «Победа» колхозининг механизатори Деҳқон Каримов съезд арафасида ўз тракторини ремонтдан чиқарганлиги тўғрисида рапорт берди.

Р. Ғофуров, А. Авазов ва Р. Ашуров фотолари (ЎзТАГ).

АССАЛОМ

Раҳмат ФАЙЗИЙ

Бугунги тонг ўзгача салобат билан, бўлакча тароват билан, ўзига хос меҳр-ҳаловат билан, беқиёс латофат, таъзиму-эҳтиром билан «Ассалому алайкум, — бошингиз узра тинчлик, хотиржамлик барқарор бўлсин»дея истиқболга пешвоз чиқиб, дарвоза очди. Бепоён Ватанимизнинг ҳамма чеккасида, биздан ярим кун аввал тонгни қаршилаганларнинг ҳам, биздан кейинроқ кутиб оладиганларнинг ҳам, қардошларнинг ўз тилларида, ўз лаҳжаларида айтилган мусаффо сабо саломлари, кўнгилларида барқ урган яхши кайфияту, тилак-орзуларининг асл мағзи ҳам шу: Бошимиз узра ҳамиша тинчлик, хотиржамлик барқарор бўлсин!

Ана, қулоқ солинг-а. Эфир тўлқинлари сабо еллари қанотида қардошлар дилидилидаги шу эзгу ниятни етказиб турибди. Телевизорни қўйинг, шукроналикдан яшнаган чеҳраларини кўрасиз...

Бугун, республикамизнинг энг асл фарзандлари, халқимизнинг фахри бўлган ўғил-қизлари — салкам ярим миллион нафар коммунистлар йўллаган вакиллар ассалому алайкум, дея Қизил майдонга қадам қўядилар, ассалому алайкум дея қутлуғ зиёратгоҳ — доҳий мақбараси ёнига борадилар, таъзим бажо келтирадилар, ассалому алайкум дея Съездлар саройига кириб борадилар, биродару-дўстларга, қон-қариндошларга, дунёнинг чекка-чеккасидан мўътабар даргоҳга, буюк анжуманга ташриф буюрган яхши ниятли, пок қалбли хорижий дўстлар ва ниҳоят бутун съездга ўзбек халқининг меҳр тўла саломини, ўз съездида янграган оташин каломини, узоқ давом этган, зални ларзага келтирган қарсаклар билан қабул қилинган табрикномасини топширадилар.

Муҳтарам газетхон, шу топда, қўлингизда бўёқ ҳиди ҳали аримаган газетанинг шилдираши орасида ўй-хаёлингиз Москвага, Кремлга учқурлади, кимдир бутун вужуди қулоқ бўлиб, дикторнинг кўтаринки руҳ билан янграётган овози орасидан Кремль курантининг жарангини, Съездлар саройидаги гурунг, гулдурос қарсак садоларини эшитаётипти, яна бировнинг нигоҳи ойнаи жаҳонда. Ҳамманинг назари — Москвада, Кремлда...

Нега шундай? Бў нима ўзи?

Айтиш керакки, ҳеч қайсимиз, ҳеч қачон бундай саволни ўртага ташлаган эмасмиз, борди-ю ташланса ҳам эриш туюлиши турган гап. Нега тонг отадию, нега кун ботади, дегандай кулгили эшитилади. Одатда, асрлар оша ота-боболардан қолган, бизгача етиб келган ва ёки турмуш тақозосидан келиб чиққан миллий расм, удум, урф-одатларга шунчалик ўрганиб қолинади. Аммо бундай ҳолат — улуғ айём кунлари, буюк воқеалар, тарихий анжуманлар пайтида бутун мамлакат, халқлар нигоҳи, ўй-фикри Москвага, Кремлга қаратилиши бу — янги ҳаёт, янги тузумнинг янги анъанаси, янги удуми. Анъана, удум бўлгандаям миллий анъана, миллий удум, айни бир пайтда интернационал анъана, интернационал удум. Бу яна шунақанги анъана, шунақанги удумки, халқ орзуси, тилак ва истаклари, хоҳиш ва талабини, эрк ва бахтини ифода этадиган бўлгани учун эътиқодимиз тобора ошиб бораётипти, меҳримиз тобора товланиб бораётипти, худди шу туфайли ҳам бу анъана, удум қон-қонимизга, онгимизга сингиб кетган, бошқача бўлишини тасаввур қилолмаймиз. Шундан бўлса керак, бу янги ҳаёт анъанасининг ҳам мартабаси ошиб, обрў-эътибори жаҳон бўйлаб тарқалаётипти. Бу билан биз ҳақли суратда фахрланамиз ва ана шундай улуғ айёмда янги анъана, янгича удум билан бир-биримизни муборакбод этсак арзийди.

Халқ пуфласа бўрон туради, тепинса зилзила бўлади, дейди халқимиз.

Ажабо! Шу икки табиий офатга қиёс қилиб, ўзининг қудратини мақолда ифода этган халқ қарсак чалса нима бўларкин?

Нима бўлишини биламиз, кўрганмиз, кўраётибмиз, кўраверамиз! Халқ қарсак чалса, унинг жаранги кўкни қоплайди, бу қудратли садо ўша кўкдан туриб Қуёшни қутлайди, эъзозлайди!

Нуроний ассалом билан навқирон қарсак халқимиз маънавий ҳаётининг ноёб бойликларидан, муқаддас мулкидан бир луқмагинадир. Аммо ана шу луқмада ҳам маданиятимиз, одоб-ахлоқимиз ёрқин акс этиб туради.

Аслида, салом билан қарсак эгизакка ўхшайди, икковининг жозиба кучи ҳам, руҳия-ҳолатга таъсири ҳам, энг муҳими, нима десак экан, туғилиши деймизни ё яралиши, юзага чиқиши жудаям бир-бирига ўхшаб кетади, бирини бири тўлдиради.

Танишни-ку қўяберинг, ҳатто етти ёт бегона, нотаниш одам «Ассалому алайкум», дея қўлини кўксига қўйиб кулиб боққан дақиқани кўз олдингизга келтиринг. Ҳар қанақа ҳолатда бўлсангиз ҳам—ҳафамисиз, елкангизни мусибат тоши босиб ётибдими, қулф-дилингиз хуфтон бўлса ҳам ёришиб кетади, юзингизга табассум балқийди, кўлингиз кўксингизга бориб қолганини пайқамайсиз, «Ваалайкум ассалом» — сизга ҳам тинчлик, хотиржамлик тилайман», — дея жавоб қиласиз.

Қарсак-чи? Хафақон одам қарсак чалмайди, чололмайди. Наинки хафа одам, ўзидан мамнун, ўртача руҳия-ҳолатдаги одам ҳам чололмайди. Кўнгил учун ва ёки одоб юзасидан шунчаки чапинганидан қарс чиқмайди. Зўрлаб бўлса сираям чалдириб бўлмайди. Қарсак ички ҳаяжон, тотли ҳаяжон, юрак тўлқини, маъқул ва мамнуният ифодасики, қарс билан бир вақтда чеҳра ёришади, қуёш чақнайди, нур ёғилиб туради, киши руҳининг чироғи бўлган кўзлар чақнаб кетади. Бу — бир жуфт қўлдан чиққан қарсак, холос. Ана энди, минглаб, ўн минглаб, юз минглаб ва миллионлаб қўллардан чиққан қарсак садосини тасаввур этиб кўринг.

Кечагина, шу ойнинг бошларида, республикамиз партия ташкилоти ҳаётида, барча коммунистлар ҳаётида, бутун халқимиз ҳаётида улуғвор, тарихий воқеа — Ўзбекистон Компартиясининг шонли ўн тўққизинчи съезди бўлиб ўтди. Съезд ўз ишини олиб борган муҳташам Санъат саройини ҳам, республикамизнинг атоқли кишилари — съезд делегатларини ҳам телевидение экранлари орқали кўрдингизлар. Аммо кўриш билан ҳис этиш ўртасида фарқ бор, албатта. Залдаги умумий кўтаринки руҳия-ҳолатни ҳам, ҳар бир кишининг ички ҳаяжони, юрак тўлқини, жўш урган завқи, мамнун-ифтихорини ҳам фақат шу ерда бўлиб, улар билан ҳамнафас бўлибгина ҳис этиш мумкин. Каминага ана шу шараф муяссар бўлди. Ҳар бири ҳавас қилса, мақтаса, фахрланса арзийдиган, ҳар бири бутун бир район, корхона, қурилиш, коллективнинг муносиб вакили бўлган делегатлар билан суҳбатлашиш, мана шу дақиқалардаги ички кечинмалари, чуқур мушоҳада, кенг кўлам, ёрқин истиқбол, оқилона тадбир, ўткир дунёқарашларигача, ҳаяжонларига озгина бўлса ҳам шерик бўлиш насиб этди. Уларнинг дилдилларидаги ана шу ҳис-туйғуларни қани энди нозик таъб, ўткир дидларига яраша акс эттира олсак, деган ният ҳосил бўлди.

Ҳали-ҳали, мана бир ой бўлаётипти, съезд руҳи республикамиз бўйлаб янги беш йилликка хос ва мос одимлар билан кезиб юрибди. Бирон радио, телевидение эшиттириши, газеталарнинг бирон сони йўқки, ўша съезд залида янграган қарсак садоларидан таралган акс садодек меҳнат зафари, ғалаба рапорти, съездга аталган совғалар ҳақида хушхабар эшиттирилмаган, босилмаган бўлсин.

Ҳа, съезд залида янграган қарсаклар ҳамон янграб турибди, акс садоси келиб турибди. Бу садо улкан Съездлар саройига кириб келади, янги, қудратли тўлқинга қўшилади. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўрток Шароф Рашидович Рашидовнинг ҳисобот докладини эшитиб, делегатларнинг зўр қаноат, мамнуният билан, ҳаяжонланиб, фахрланиб, маъқуллаб қарсак чалганларидаги тўлқин— ҳар бир юракдан чиқиб, қудратли кучга айланган, денгиз чайқалгандаги сингари бутун саройни ларзага келтирган тўлқин ёлида салкам йигирма беш миллион тонналик кумуш тоғ уйган азамат пахтакорнинг олтин қўлларию, қалб ҳарорати ёлқинланиб турарди. Ана шу қудратли тўлқин ўркачида маҳсулоти жаҳонга маълум ва манзур бўлган машинасоз, инженер, конструкторнинг ижоди, маҳорати, ихтироси юксалиб турарди, бутун-бутун шаҳарлар бино қилаётган, Тошкентдек шаҳри-азимни қайтадан бунёд этган, ер остида мармар саройлар қураётган азамат бинокорларнинг, Ватанимиз бойлигига бойлик, қудратига қудрат қўшаётган кончиларнинг, газчиларнинг жасоратлари юксалиб турарди. Бу тўлқин жилвасида фандаги ютуқлари билан Иттифоқимиздагина эмас, оламга танилган ва жаҳон фанига ҳисса қўшаётган олимларимизнинг, асарлари, маҳорати бутун дунёга маълум ва машҳур санъаткорларимизнинг ижодлари мавжланиб турарди.

Бутун залда бу улкан зафарлар, камолот, фаровонликнинг ташкилотчиси, ижодчиси, йўлбошчиси, мураббийси, ғамхўри меҳрибон партиямиз шаънига, унинг даҳоси шаънига янграган хитоб, қарсак садоларида халқимизнинг жонажон партияга чуқур эҳтироми, битмас-туганмас миннатдорлиги, таъзими, садоқати ёрқин ифода этиб турарди.

Юрак уришидан, юрак тўлқинидан бошланган қарсаклар тўлқини, қандай десак экан, ёлининг баланд-пастлиги ёки кучиқуввати биланми, узоқ давом этиши ёки зални ларзага келтириши биланми, ҳар қалай, бири-биридан фарқ қиларди. Якдил бўлиб, ихлос билан, жони-дилдан чалинган қарсакка қараб, бирдамликни ҳам, эътиқодни ҳам, садоқатни ҳам, муҳаббатни ҳам — ҳаммасининг ифодасини билиб олса бўларди, ҳаммаси шундоққина кўриниб, билиниб турарди.

Докладлар ҳам, оташин нутқлар ҳам ўзўзидан қуйилиб келган қарсаклар билан бўлиниб, якунланиб турди. Бу орада съездни қутлагани келган октябрят, пионер, комсомолларни айтмайсизми. Мана шу маросимнинг ўзини ҳам янги анъана, янги удум деса бўлади. Уларнинг табриги ҳам, бетўхтов янграб турган қарсаклар ҳам баданларни жимирлатиб юборарди.

Совет Армияси қўшинлари — офицер ва солдатлари вакилларининг табриги гурс-гурс ташланган қадамлар, паҳлавон, қаҳрамон, келбати келишган қоматлар, залворли «Қасамёд қиламиз!» садолари залдагиларнинг кучли ҳаяжони, юрак тўлқини остида ўтдию, бироқ бунисининг ҳис-туйғуси бошқача — Ватанимизнинг тинч-осойишталиги ишончли қўлларда, ҳарбий ва сиёсий тайёргарлиги юксак даражада бўлган офицер, солдатларда, армиямизда эканлигидан фахрланиш ҳистуйғулари билан тўлиб-тошган эди.

Съезд якунида халқимиз шаънига, Ватанимиз шаънига, шонли Коммунистик партиямиз, унинг жанговар Марказий Комитети шаънига, азиз Леонид Ильич Брежнев шаънига айтилган табрик хитобларига чалинган қарсаклар, гулдурос, давомли қарсаклар... Бу қарсакларнинг қудратини сўз билан айтиб бериш қийин, уни шу ерда эшитиш керак, ҳис этиш керак, идрок этиш керак. Бир сўз билан айтиш лозим бўлса, коммунистларнинг, бутун халқимизнинг жонажон партиямиз билан монолит бирлиги шу!

Республикамизда бошланган қарсаклар тўлқини бугун Съездлар саройидаги улкан тўлқинга қўшилади, бу қудратли садолар кўкни қоплаб, қуёшимизни қутлайди:

— Ассалому алайкум, мўътабар СЪЕЗД!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада катта транспорт иншоотларини қуриш, кўприк қуриш бўлинмаларини серунум техника билан таъминлаш ҳамда Ватан кўприксозлиги прогрессив технологиясини жорий этиш соҳасида актив қатнашганлиги учун СССР Транспорт қурилиши министрлиги кўприк қуриш бош бошқармасининг бош механиги Георгий Васильевич **Житнов**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика темирйўл транспортида, совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги ҳамда туғилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ишлар мудирлиги транспорт ва алоқа бўлимининг мудири Абдумажид Абдуллаевич **Маҳмудов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республиканинг гўшт саноати системасида, совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги, ҳамда туғилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ишлар мудирлиги енгил ва озиқ-овқат саноати бўлимининг катта референти Нина Сергеевна **Бражникова**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

КОММУНИСТЛАР ЎЗ САФДОШЛАРИ ҲАҚИДА

ОБРЎНИНГ ТУҒИЛИШИ

Уни азалдан танийман. Заводда ҳурмат қозонган ишчилардан. Корхонада вужудга келаётган ҳамма янгиликларда, ташаббусларда Маҳмуджоннинг иштироки бор. Тўққизинчи беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш ҳаракатига ҳам Маҳмуджон ва унинг бригадаси аъзолари биринчи бўлиб қўшилишди. Бултур августда эса меҳнат рапортига имзо чекди.

Маҳмуджон Мўйдиновнинг бригадасида тўрт киши ишлайди. Ўзи ва Акмал Усмонов, Воҳид Мирзааҳмедов, ва Аширмат Нуруллаев. Воҳид ҳозир Совет Армиясида хизмат қиляпти. Бригада аъзолари унинг йўқлигини билдирмай тўрт кишининг юмушини бемалол бажаришяпти. Ҳаммаси ҳам бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш мажбуриятини олган.

Мен КПСС XXIV съезди ишида қатнашиш бахтига мушарраф бўлганман. Бундай бахт кишида қанчалик ғурур, ишонч ва масъулият туғдиришини яхши биламан. Шунинг учун ҳам партиянинг навбатдаги съездига дўстим ва мусобақадошим Маҳмуджон Мўйдиновнинг делегат қилиб сайланганидан беҳад фахрланаман.

Б. ЕФРЕМОВ,
«Ташсельмаш» заводининг йўнувчи-токари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

НОВАТОР ТЎҚУВЧИ

Корхонамиз тўқувчилари Абдубаннол Умаровни Москвага катта мақсадлар билан кузатиб қўйишди. Коммунист Умаров КПСС XXV съездида қатнашади, мамлакатимиз тараққиётининг улкан программаларини маъқуллаб овоз беради. Ўз меҳнати, коллектив муваффақияти учун жонкуярлиги туфайли у бундай юксак ишончга сазовор бўлди. Тўққизинчи беш йилликда икки норма иш бажарди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ўн донгдор ишчи қатори ҳамкасбимиз Абдубаннол Умаровнинг ўнинчи беш йилликда икки шахсий беш йиллик топшириғини бажариш юзасидан бошлаган ташаббусини ҳам маъқуллади. Энди «Ўнлар ташаббуси» номи билан кенг авж олиб кетган оммавий ҳаракат шундай туғилди. Абдубаннолнинг ўзи 1980 йилга қадар икки беш йиллик топшириқни бажариб, атлас тўқишни 15 процентга кўпайтириш, планга қўшимча 11 минг метр газлама бериш юзасидан мажбурият олди. У катта режалар билан съездга отланди. Корхонамиз тўқувчилари илғор ишчи, коммунист Абдубаннол Умаровга ишда янада катта муваффақият тилайдилар.

П. РАҲМАТОВ,
Марғилон «Атлас» фирмасининг ишчиси.

ФАХР

Мен Елена Шкиркони ёшлигидан биламан. Улуғ Ватан уруши йилларида, ўн етти яшарлик чоғида комсомол йўлланмаси билан заводимизга ишга келди, шогирд тушиб, фрезерчилик касбини мукаммал эгаллаб олди. Бора-бора энг тажрибали, моҳир ишчи бўлиб қолди.

Ўтган йиллар Еленани элга кенг танитди. Корхонамиздаги барча янгиликлар, вужудга келаётган энг яхши ташаббуслар Елена Шкирко номи билан боғлиқ. У ишлаб чиқариш самарадорлиги ва меҳнат унумдорлигини ошириш учун курашда актив қатнашади. Социалистик мусобақа илғори, актив жамоатчидир.

Елена Шкиркониig Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати сифатидаги фаолияти ҳам диққатга сазовор. У Ҳалқобод шаҳрини ободонлаштириш, янги маданият саройи, шойи тўқиш фабрикаси қуриш юзасидан сайловчилар берган наказларни бажариш учун астойдил жон куйдиряпти. Хуллас, Елена эл-юрт, коллектив ташвиши билан яшаб, меҳнат қилмоқда. Шунинг учун ҳам у область партия конференциясида КПСС XXV съездига делегат қилиб сайланганини эшитиб беҳад хурсанд бўлдик.

С. АДАШЕВА,
Норин пахта тозалаш заводининг лаборатория мудири.

ЙИЛЛАР ПИЛЛАПОЯСИДА

Жаннатхон Иминова билан бир цехда, бир сменада ишлайман. Унинг фабрика остонасига илк бор қадам қўйганига 20 йил бўлди. Фидокор, ташаббускор, уддабурон ишчилардан.

Тўққизинчи беш йилликда ажойиб ташаббуслар, пайдо бўлди. Меҳнат илғорлари «Бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажарамиз», деган чақириқ билан майдонга чиқишди. Бу чақириққа Жаннатхон Иминова фабрикада биринчи бўлиб қўшилди ва сўзининг устидан чиқди.

Яқинда Жаннатхон Иминованинг ҳаётида унутилмас воқеа рўй берди. Андижон коммунистлари катта ишонч билдириб, уни КПСС XXV съездига делегат қилиб сайладилар. Биз бундан ғоят ҳурсандмиз.

Фабрикамиз коллективи жонажон партиямизнинг XXV съезди очиладиган кунгача икки ойлик планни бажариш ва планга қўшимча 500 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олди. Жаннатхон ҳам шахсий мажбурият қабул қилди. У «КПСС XXV съездига 1981 йил планини ҳам бажариб бораман» деди. Куни кеча Жаннатхон Иминованинг ишини сарҳисоб қилдик. У ҳозир 1982 йил пиллапоясида экан.

Х. САИДОВА,
Андижондаги Володарский номли тикувчилик фабрикасининг ишчиси.

БЕШ ЙИЛЛИК ЗАРБДОР ОБЪЕКТЛАРИДАН МЕҲНАТ РАПОРТЛАРИ

СИРДАРЁ ҚУЁШИ

КПСС XXIV съезди Директиваларида Сирдарё ГРЭСининг дастлабки агрегатлари ишга туширилсин, дейилган эди. Бугунги кунда биз фахр билан партиямиз қўйган бу вазифа ошириб бажарилди, дея рапорт берамиз. Ҳозир нурхонанинг ҳар бири 300 минг киловатт қувватга эга бўлган тўртта энергоблоки ишлаб турибди.

ГРЭС қурилиши айниқса КПСС XXV съездига тайёргарлик кўрилаётган шу долзарб кунларда янада авж олиб кетди. Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида съезд шарафига бошланган социалистик мусобақада актив иштирок этган станция қурувчилари, монтажчи ва инженер-техник ходимлари навбатдаги улкан ғалабани қўлга киритиб, тўртинчи энергоблокни ҳам муддатидан илгари монтаж қилиб бўлганликлари ва бу улкан нурхонанинг қувватини 1 миллион 200 минг киловаттга етказганликлари тўғрисида хушхабар йўлладилар. Меҳнат рапорти остида тўққизинчи беш йиллик ғолиблари бўлган М. Воронюк, В. Головин, Н. Ткач, А. Манжин, Н. Шаповал, Н. Михайлов Т. Сереков, Р. Абдураззоқов сингари ўнлаб бетончи, дурадгор, монтажчи ва механизаторлар, социалистик мусобақа илғорлари имзо чекдилар.

Унинчи беш йилликда коллективимиз олдида янада улуғвор вазифалар турибди. Электростанциянинг жами қуввати икки миллион киловаттга эга бўлган иккинчи навбати ҳам фойдаланишга топширилади.

Айни кунларда ГРЭСнинг бўлғуси бинолари пойдеворига жой ҳозирланмоқда, йиғма темир-бетон ва металл конструкциялар монтаж қилинмоқда. Нурхона бунёдкорлари орттирилган бой тажрибадан кенг фойдаланиб, галдаги вазифаларни ҳам шараф билан бажарадилар.

Исломқул САЛИМБОЕВ,
«СирдарьяГРЭСстрой» бошқармасининг кранчиси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор.

ОРОЛ ДУРДОНАСИ

Мовий Орол денгизи соҳиллари азалдан бўмбўш, ботқоқлик ва қамишзорлардан иборат эди. КПСС Марказий Комитетининг 1966 йил май Пленуми қарорлари асосида бу ерлар ўзлаштирилиб, янги шоликор хўжаликлар тузила бошланди. Партия даъвати ва қалб амри билан янги ерларни ўзлаштиришга киришган қорақалпоғистонлик меҳнатсеварлар қисқа вақт ичида Амударё соҳилларида янги соҳа ҳисобланган шоликорликда бой тажриба орттирдилар. Қорақалпоғистон яқин йилларгача мамлакатга ғира ҳам дон сотмаган бўлса, тўққизинчи беш йилликка келиб 475 минг тонна, шу жумладан ўтган йили 142 минг тонна шоли топширди. Якунловчи йилда эса ҳар гектар майдондан 46,5 центнердан бир қатор бригадаларда эса ҳар бир ишловчи ҳисобига 100—110 тоннадан энг арзон шоли етиштирилди.

КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасида Қорақалпоғистон АССРда шоликорликни ривожлантириш ишларини тез суръатлар билан давом эттириш вазифаси қўйилди. Унинчи беш йиллик охирига келиб Автоном республикада шоли етиштириш ўртача 300—400 минг тоннага, ҳосилдорлик эса гектар бошига 55—60 центнерга етади. Янги ўзлаштирилаётган майдонларда ўнга яқин шоликорлик совхозлари тузилади, Тахтакўпир ва Қораўзак районлари шоличиликка тўла ихтисослаштирилади. Область партия ташкилотининг ўнинчи беш йилликка белгилаган режалари ана шундай. Бу вазифаларни амалга ошириш биз — коммунистларга боғлиқ. Ҳозир хўжаликда ҳар бир шоликор ўз зиммасига оширилган мажбурият олиб ишламоқда. Ўтган йили 3550 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 42 центнердан шоли етиштирган бўлсак келгусида ерга ер қўшиб, шоли майдонини 4 минг гектарга, ҳосилдорликни эса 50 центнерга етказамиз.

Райгул ЖУМАМУРОТОВА,
Чимбой районидаги Майёб» совхози бригада бошлиғи.

СУВ ВА НУР

Халқимиз фахр билан «Партиянинг режалари— бизнинг режаларимиз» деб айтиши бежиз эмас. Партия қарорларида халқнинг бахт-саодати, ёрқин истиқболи тўғрисида ғамхўрлик ўзининг аниқ ифодасини топади, олға томон ҳаракатимизнинг конкрет программаси чизиб борилади. Хоразм воҳаси халқларининг асрий орзуси, эзгу нияти бўлган Туямўйин гидроузели қурилиши ҳам ана шу беқиёс ғамхўрлик, катта яратувчилик режаси намуналаридан бири бўлди.

Ўрта Осиёдаги энг йирик иншоот — Туямўйин гидроузели Хоразм воҳасига нималар беради? Буни тасаввур этиш учун баъзи рақамларни келтирамиз. Етти миллиард куб метр оби-ҳаёт тўплайдиган сув омбори экин майдонларини сув билан таъминлаш проблемасини узил-кесил ҳал қилиш имконини беради. Воҳада янгидан 500 минг гектар ер ўзлаштирилади. Ҳозир бир миллион тоннадан кўпроқ пахта етиштираётган Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Тошовуз областларида ялпи ҳосил икки миллион тоннадан ошади. Туямўйинда қурилаётган гидроэлектростанция кўплаб электр энергияси ишлаб чиқаради. Шундай қилиб воҳанинг сув ва нурга бўлган эҳтиёжи тўла-тўкис қондирилади.

Республика партия ва ҳукуматининг Туямўйин гидроузели қурилишини жадаллаштириш тўғрисидаги қарори объектларда қурилиш суръатини тезлатишга самарали таъсир кўрсатди. Меҳнатни ташкил этиш такомиллашди, самарадорлик ва меҳнат унумдорлиги ошди. Саноат базаси қурилиши поёнига етди, бетон заводи реконструкция қилинди. Энди эса асосий иншоотга бетон ёткизиш, сув омбори дамбаларини, чап ва ўнг қирғоқ каналларини, ГЭС биноси, тўғон ва шлюзларни қуриш вазифаси олдимизда турибди. Булар ўнинчи беш йилликда бажарилади.

Искандар ОЛЛОЕРОВ,
Тўямўйин гидроузели қурилиши бошқармасининг экскаваторчилар бригадаси бошлиғи, КПСС XXV съезди делегати.

ПАРТИЯНИНГ ОЛИЙ МАҚСАДИ

БЕШ ЙИЛЛИКЛАР БАШОРАТИ

Съезддан-съездгача беш йиллик муддат,
Ҳар бир лаҳзасида шиддат
Ва шиддат!
Йигирманчи аср қудратининг
Ростгўй кўзгуси
Коммунистик беш йилликдир,
Беш йиллик,
Тинчлик омон турди—инсоният орзуси,
Завол кўргани йўқ
Халқлар аро бирлик, якдиллик,
Урал ишчисининг тафаккурли меҳнати
Шундоқ ҳаловатни сақлаб турган
бир омил,
Боку нефтчисининг шод, сурурли
заҳмати,
Собит фаровонлик учун бир кафил.
Ўзбек пахтакорин
Нуқралардан тиклаган тоғи
Садоқатнинг, фидоликнинг битта сабоғи,
Техниканинг
Ақл бовар қилмас журъати бугун
Керак бўлса, бир зумдаёқ
Қилиб ташлар тоғларни кукун.
Съезддан-съездгача беш йиллик муддат,
Ҳар бир лаҳзасида шиддат
Ва шиддат!
Бешларнинг ҳикмати рамзий ва реал:
Беш панжа сеҳридан
Қўлдаги меҳнатга омухтадир
бошдаги хаёл,
Беш панжа—беш қирра юлдуз каби
маънолиқ,
Яъни,
Ҳар бир қиррасидан ҳаёт баракалик,
зиёлик!
Беш йилликлар мамлакатнинг
Қудратли бир панжаси —
Келажакка узатилган олижаноб қўл,
Ильич қўли
Ва Ильичнинг режаси.
Ҳар орзунинг рўёбига очиб берди йўл.
Беш панжада аён экан беш бармоқ,
Зеро, беш йилликнинг дарёсига
Неъмат қўшар тиним билмас беш ирмоқ,
Ҳар беш йилда
Ёшаргувчи, мангуликка ёш ирмоқ!
Ва бешларнинг яна шундай хосияти:
Бузилгудай бўлса агар
Ер юзида бирор кимнинг нияти
Бешта бармоқ битта улуғ мушт тугар,
Токи такрор
Сақлаб қолингуси башарият ҳаёти!!!
Аслида-ку беш йилликлар
Тотув меҳнатнинг
Завқи билан олға юрар,
Яратар, қурар,
Қувар бахт ишқида вақтни, муҳлатни
Янги беш йилликнинг бошида чамбар
Энг ками,
Аср иншооти саналмиш БАМлар!
Хулласки, бешларнинг яхлит якуни,
Яъни,
Жаҳоншумул мазмуни:
Инсон қўлидаги беш бармоқ қадар
Беш қитъа бирлашгай, токи
Туққан Сайёранинг хону-монида,
Коммунистик беш йилликлар шунчалик
боқий
Бир ҳаёт яратар
Янги аср арафаси — ғалаёнида!

Юсуф ШОМАНСУР.

КОММУНИСТ МИНБАРИ

ВИЖДОН БУЮРГАНИ

Ўзбекистон партия ташкилотлари меҳнаткашларнинг ижодий куч-ғайрати ва ташаббускорлигини авж олдириш учун тарбиявий ишнинг хилма-хил воситаларидан фойдаланмоқдалар. Кейинги йилларда қуйидан бўладиган ташаббусларни кенг равишда қўллаб-қувватлаш яхши анъанага айланди. Қуйида таниқли йигирувчи Буолма Жўраеванинг омма ташаббусини қувватлаш ишлаб чиқаришни юксалтиришга, маҳсулот сифатини яхшилашга қандай таъсир кўрсатаётганлиги хусусидаги мулоҳазалари билан танишасиз.

Комбинатимизда тўқув станоклари туриб қола бошлади. Бу уларнинг яроқсизлигидан эмасди, албатта. Хом ашё ҳам етарли эди. Хўш, асбоб-ускуналар мукаммал бўлса, хом ашё келтириб турилса, нега станоклар ишламайди? Жим турган станокларни кўриб цехларга кирган кишининг юраги увишиб кетарди. Бутун-бутун участкалар хувиллаб қолган кезлар бўлди. Шунда коммунистлар катта иш бошлашди. Евгения Губина билан Лидия Казанцевалар кўп дастгоҳларда ишлаш ташаббуси билан чиқишди. Бу ҳаракатни партия ташкилотлари қизғин қўллаб-қивватлашди. Уни оммалаштириш чораларини кўришди. Зич зонада ишлаш оммавий тус олиб кетди. Комбинат ишлаб чиқариш планларини бажармай орқада судралиб юрган кезлар унут бўлиб кетди.

Тўқувчилар кўп станокка хизмат кўрсатишга муваффақ бўлишяпти, биз бу ҳаракатдан четда турамизми? Йигирувчилар даврасида шу сингари саволлар туғилиб қолди. Охири биз ҳам зич зонада ишлашга ўта бошладик. Бу ҳаракат яхши натижа берди. Иш юришиб кетди. Эндиликда етарли тажрибага эга бўлган йигирувчиларгина эмас, балки кечагина ҳунар-техника билим юртларини битириб, корхонамизга ишга келган ёшлар ҳам бу ташаббусга қўшилишди. Бугун биз Мавлуда Эргашева, Фарида Раҳимова сингари ёшларнинг эпчил ҳаракатини, ишдаги маҳоратини қониқиш билан кузатишимиз мумкин. Бу қизлар асбоб-ускуналарни намунали сақлашгина эмас, балки станоклар атрофини айланишнинг оқилона маршрутини ҳам қисқа муддатда ўрганиб олишди. Бунга мураббийлик ҳаракати асосий омил бўлди.

...КПСС XXIV съезди давом этаётган кунлар эди. Ўзбекистон партия ташкилотидан съездда делегат бўлиб қатнашиш шарафига муяссар бўлган кезларим. Ўшанда ленинградлик тўқувчи Александра Волкова билан танишдим. Илгарироқ ивановолик Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Елена Амосова ва Анастасия Ерофеевалар билан мусобақа шартномасини тузган эдим. Волкова билан ҳам мусобақалашишга аҳдлашдик. Съезд кунлари бир группа меҳнат илғорларига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони бериш тўғрисидаги Фармон эълон қилинди. Мен ҳам бу юксак унвонга сазовор бўлдим. Бу мукофот мени янги марраларни кўзлашга ундади. Ишчи виждоним социалистик мусобақанинг олдинги сафида боришга даъват этди. Ўша кезлари тўққизинчи беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш мажбуриятини олдим.

Икки беш йиллик маррасини муддатидан ўн кун олдин бажардим. КПСС XXV съезди шарафига 1976 йил биринчи квартал планимни съезд очиладиган кунигача бажариш мажбуриятини олгандим. Аслида қандай бўлди? Мен биринчи квартал планимни 9 февраль куниёқ уддаладим. Бугунгача планга қўшимча 2 тонна калава йигириб қўйдим.

Хўш, мен бу муваффақиятларга нималар туфайли сазовор бўлдим? Аввало иш вақтининг юксак қадрини таъкидламоқчиман. Биз эски машиналарда ишлаб юрган вақтларимизда ҳар соатда 100—120 урчуқдаги ип узиларди. Шу ипларни улаш учун кетган вақтларни бир ҳисоблаб чиқинг-а. Сменаларда, бир ойда, бир йилда қанча вақт бекор кетарди. Тўғри, янги машиналар ўрнатилган ҳозирги шароитимизда ҳам йигириш жараёнида ип узилиб туради. Лекин бу деярлик тенг ярмига камайди. Мукаммал машинагина бунга йўл очди десак янглишамиз. Шу кичик ютуқда машинасознинг ҳам, селекционернинг ҳам, пахтакорнинг ҳам меҳнат мазмуни бор. Шулар жамланиб, биз олаётган толаларнинг чидамлилигини анча оширди. Бундан ташқари хизмат зонасини анча зичлаштирганлигимиз ҳам муваффақиятнинг асосий омили бўлди. Ҳозир нормадагидан анча кўп — 2400 урчуқда ип йигирмоқдаман. Бу ҳам меҳнат унумдорлигини ошириш йўлини очди.

Цехимизда тўққиз ишчи зич секторга ўтиб ишлаяпти. Шулардан бири менинг шогирдим Бобожонова. У яқинда ишга келган. Лекин касб-маҳоратини қунт билан эгаллаб, меҳнат унумдорлигини ошириш резервларини тинмай излаяпти. Кўпинча ундан бир секунд вақтни қандай тежаш мумкинлиги ҳақидаги саволларни эшитиб қоламан. Шунда ўзимнинг дастлабки қадамларимни эслайман. Сўз бердимми, уни уддалай, ҳамкасбларим олдида ер чизиб қолмай деб тунларини бедор ўтказардим, ҳисоб-китоб қилардим. Дастгоҳлар атрофини айланиб чиқишнинг мақсадга мувофиқ маршрутини излардим. Ўзимнинг ҳар бир хатти-ҳаракатимни четдан туриб кузатмоқчи, мулоҳаза қилиб кўрмоқчи бўлардим. Шу хислатлар шогирдимда ҳам камол топаётганлигидан ҳурсандман.

Фабрикамизда ишчилар бир-бири билан мусобақалашишади. Меҳнат зарбдорларининг иш усуллари, уларнинг муваффақиятлари ҳар биримизнинг ҳаётимизга сингиб кетади. Партия ташкилоти меҳнатни ташкил этишни яхшилаш, илғорлар тажрибасини оммалаштириш хусусида ҳамиша жонкуяр. Шу нарса қувончлики, илғор коммунистлар орқада қолаётганларни қўллаб-қувватлашади. Мусобақадошманми, ўзим ёлғиз енгиб чиқишим керак деган фикр уларга бегона. Улар учун мусобақа қуруқ куч синашиш эмас, балки ёрдамлашиш, керак бўлса қўллаб-қувватлаш, тажрибалар билан ўртоқлашишдан иборатдир. КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасини ўқир эканман, шуни ёдимга келтирдим: кўз ўнгимизда шовқинсиз ишлаётган станоклар ўрнатилган йигирув цехи намоён бўлди. Шундай бўлиши табиий, унга яқин қолди. Аммо олимларимиз бу пайтларни яқинлаштириш учун қунт билан ишлашлари, яна ҳам мукаммалроқ машиналар яратишлари даркор.

Цехларга кирган киши ҳавода учиб юрган момиқларни кўради. Ип йигирилаётганда учиб чиқаётган момиқларни сўриб оладиган мослама яратилишини ҳам орзу қилмоқдамиз. Бу цехлар ҳавосини тозалашга, кишилар соғлиғини сақлашга ёрдам берган бўларди. Худди шу ўринда яна бир нарсани айтиб ўтишга тўғри келади. Ип йигирар эканмиз, пахта толасидан тўкилган чиқиндилар йиғилиб қолади. Ҳар икки соатда машинанинг олди томонини ундан тозалаб чиқиш керак. Шундай ҳам бўладики, ҳар ярим соатда машинани тозалашга мажбур бўламиз. Назаримизда баъзи пахта тозаловчи корхоналар сифат биринчи галдаги масала эканлигини ҳали ҳам тушуниб олмаганга ўхшайдилар. Ўнинчи беш йиллик ишлаб чиқаришда самарадорликни ошириш ва иш сифатини яхшилаш беш йиллиги деб эълон қилинган экан, бу ҳар бир коллектив ҳаётининг қонуни бўлиб қолмоғи керак.

Машинасозларимизга ҳам айрим эътирозларимиз йўқ эмас. Тўқимачилик машинасозлиги заводи билан қўшнимиз. Аммо улар ишлаб чиқараётган мукаммал машиналар цехларимизда ҳали жуда оз. Биз аниқ ишлайдиган юксак унумли йигирув ва тўқув машиналари олишни истаймиз.

Бугун Москвада КПСС XXV съезди иш бошлайди. Съезд мамлакатимизнинг коммунизм сари тараққиётида бутун бир босқич бўлиб қоладиган давр учун ҳаракат программасини ишлаб чиқади. Партия режаларини муваффақиятли амалга ошириш бизга, бизнинг меҳнатимизга боғлиқ. Мен съезд арафасида ўнлар ташаббусига қўшилиб, икки беш йиллик топшириғини бажаришга сўз бердим. Бу мажбуриятни бажариш виждоним амри, уни албатта уддалайман.

Б. ЖЎРАЕВА,
Тошкент тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси.

ТАРБИЯ— ҲАММАНИНГ ИШИ

Районимиз бошланғич партия ташкилотлари меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни кучайтириш мақсадида хилма-хил воситалардан самарали фойдаланмоқдалар. Айниқса, раҳбар ходимлар ва мутахассисларнинг меҳнат коллективларидаги тарбиявий роли тобора кучайтирилмоқда. Бу жиҳатдан Кетмонтепа луб заводи партия ташкилотининг фаолияти диққатга сазовордир. Завод директори Р. Муртазоев муҳим партия топшириғини бажара бориб, сиёсий маориф системасида пропагандистлик қилмоқда. Свердлов номли колхоз раиси И. Юнусов, бош агрономи Ш. Қудратов, инженер-механик Т. Номозов, бухгалтер А. Ботиров ўртоқлар ҳам бригадалар, фермаларда сиёсий ахборотчи, агитатор ва сиёсий ташкилотчилик топшириқларини муваффақиятли бажармоқдалар. Улар ўтказаётган ҳар бир суҳбат ўзининг таъсирчанлиги, далилларининг ишонарлилиги билан ажралиб туради. Жамоатчи коммунистлар шу кунларда ўнинчи беш йилликнинг улуғвор вазифалари, меҳнат коллективлари олдида турган режалар тўғрисида мазмунли суҳбатлар ўтказмоқдалар. Бу нарса хўжаликларда ялпи сафарбарликни ҳар қачонгидан ҳам кучайтираётир.

Ҳ. ЮСУПОВ,
Қуйи Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз партия ташкилоти сиёсий маориф кабинетининг мудири.

ЯНГИ ЦЕХ ИШГА ТУШИРИЛДИ

Жиззах қурувчилари КПСС XXV съездига яхши меҳнат туҳфаси тайёрладилар. Улар Жиззах оҳак заводида мармарни қайта ишлайдиган цехни фойдаланишга топширдилар. Цех ҳар йили 12 минг квадрат метргача қоплама материал, шунингдек мармар парчалари ва кукуни ишлаб чиқаради.

Унинчи беш йиллик мобайнида оҳак заводини реконструкция қилиш, унинг ишлаб чиқариш қувватини комбинат қуввати даражасигача етказиш мўлжалланмоқда. Ушанда мармарни қайта ишлайдиган цех мустақил корхонага айлантирилади.

(УзТАГ).

Робиға Потёмкина Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармасида ўз меҳнати, техникани эгаллашга катта иштиёқи билан танилган учувчилардан. «ЯК-40» самолётининг иккинчи пилоти Робиға Потёмкина (юқорида) КПСС XXV съездига делегат қилиб сайланди. Пастда — Наманагандаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» шойи газламалар комбинатининг йигирувчиси Роҳат Юсупова. Тўққизинчи беш йилликда у икки беш йиллик маррасини эгаллади. Бу юксак меҳнати учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Съезд арафасида 1976 йил биринчи квартал планини бажарганлиги тўғрисида рапорт берди. Роҳат Юсупова ҳам КПСС XXV съездига делегат қилиб сайланди.

Р. Шамсуддинов ва Ҳ. Ҳайдаров фотолари (ЎзТАГ).

Акмал ПЎЛАТ

МИЛЛИОНЛАР ОВОЗИ

(Қўшиқ)

Чексиз завққа тўлдим яна шонли съезд кунлари,
Хаёлимда жўшқин йиллар кундузлари, тунлари.

Чўққиларни босиб ўтдик, сиғмайди ҳеч таърифга,
Зафарлардан дастхат ёздик, дўстлар, олтин тарихга.

Куч-қудратга тўлди меҳнат ва мардликдан ҳур диёр,
Ҳур диёрим қучоғида халқлар тинчу бахтиёр.

Дилимизда баҳор яшнар, баҳор яшнар чаманда,
Озод диллар хушнуд сайрар бизнинг севган Ватанда.

Тинчлик учун курашдик биз, йўқолсин, деб урушни,
Кенг дунёда бошлаб бердик тинчлик учун юришни.

Миллион-миллион қўлда баланд доҳий Ленин байроғи,
Қуёш каби нур сочмоқда ўлкамизнинг гулбоғи.

Минг-минг яша, омон бўлгин, шонли улуғ партиям,
Акмал дейди сенга доим чин юракдан мадҳия.

Чексиз завққа тўлдим яна шонли съезд кунлари,
Хаёлимда жўшқин йиллар кундузлари, тунлари.

Республикамиз жанубида кўклам дала ишлари авж олиб кетди. Қамаши районидаги Карл Маркс номли совхознинг Самад Жамолов бошлиқ бригадаси ғаллакорлари ҳам съезд арафасида дон экишни бошлаб юбордилар. Бригадада бу йил 300 гектар ерга буғдой ва 500 гектар майдонга сули экилади. Ҳар гектар ердан 25 центнердан ғалла ўриб йиғиб олишга аҳд қилган ғаллакорлар съезд кунлари зарбдор меҳнат вахтасида турадилар. Суратларда: (чапда) — Карл Маркс номли совхозда ғалла экиш пайти. Ўнгда—сеялкачи Б. Мансуров ва бригадир С. Жамолов ўртоқлар бош агроном Б. Жумаев билан уруғлик сифатини кўздан кечиришмоқда.

Н. Содиқов фотоси (ЎзТАГ).

ДАВР ТАЛАБИ

Халқ фаровонлигини ошириш Коммунистик партиямиз иқтисодий сиёсатининг олий қонунидир. Партия экономикани ўстириш ва ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш асосида меҳнаткашларнинг тобора ўсиб бораётган моддий ва маънавий эҳтиёжларини тўлароқ қондириш, халқнинг турмуш даражасини ошириш, моддий бойликларни кўпайтириб бориш тўғрисида яқиндан ғамхўрлик қилмоқда.

Районимиз республикадаги барча районлар қатори халқ хўжалигини ривожлантиришнинг ойдин йўлига чиқиб олди. Тўққизинчи беш йиллик учун белгиланган план ва мажбуриятлар барча соҳалар бўйича ошириб бажарилди.

Колхозлар даромади беш йил ичида 10 миллион сўмга кўпайиб, якунловчи йилда 37 миллион сўмни ташкил қилди. Хўжаликларнинг бўлинмас фондларидаги маблағлар ҳам 1970 йилдаги 4 миллион 841 минг сўмдан 1975 йилда 7 миллион 544 минг сўмга етди. Биз бу муваффақиятлар социал тараққиёт ва халқ турмуши даражасини ошириш соҳасидаги муҳим масалаларни изчиллик билан ҳал этиш учун мустаҳкам замин деб биламиз.

Димитров номли колхоз райондаги ўртача хўжаликлардан бири. Шу колхознинг аъзоси Ҳакимжон Полвонов кўп йилдан бери шу ерда механизатор бўлиб ишлайди. Унинг турмуш тарзи райондаги бошқа оилалар учун намуналидир. Ҳакимжон Полвонов 1971 йилда 2129 сўмлик иш бажариб, ўз вақтида ҳақ олганди. 1975 йилда эса унинг даромади 3296 сўмга етди. 1972 йилда ўғли Абдуллажон ҳам мустақил ишлай бошлади. Бу меҳнатсевар комсомол йигит орадан бир йил ўтмасдан отасидан кўпроқ даромад қилди. Ўтган йили унинг олган иш ҳақи 4585 сўмни ташкил этди.

Уларнинг уйларига кирсангиз, дид билан ясатилган шинам хоналарни кўрасиз. Муболаға эмас, шаҳарлик меҳмонлар ҳам бу оилага ҳавас қилишади. Гап жиҳозларнинг чиройли ва пишиқ, рўзғор учун зарур барча буюмларнинг борлигидагина эмас, албатта, гап оила аъзоларининг очиқ чеҳрасида, иноқлигида, меҳмондўстлигида, саҳий ва ширинсуханлигида. Болаларнинг ота-онага иззат ва ҳурматини айтмайсизми, Ҳакимжон ака ишда ҳам, уйида ҳам тежамкор, беҳуда сарфларни ёқтирмайди.

Район партия комитети бундай маъмур ва тўкин-сочин оилаларни кўпайтиришни ҳамма коммунистларнинг муҳим бурчи деб ҳисоблайди. Шу билан бирга соғлиқни сақлаш, халқ маорифи, аҳолига маданий ва маиший хизмат кўрсатиш масалалари ҳам доимий диққат-эътиборимизда турибди.

КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасида халқнинг моддий ва маънавий эҳтиёжларини тўлароқ қондириш, социалистик ҳаёт тарзини изчил ривожлантириш, совет жамиятининг социал структурасини тобора такомиллаштириш ҳақидаги сермазмун сатрларни ўқир эканмиз, халқ турмушини яхшилаш борасидаги режаларимизни яна ва яна кўриб чиқмоқдамиз. Бу вазифалар кўп қиррали партиявий ишимизни янада такомиллаштиришни, илмий асосда давр билан ҳамнафас бўлиб олиб боришни тақозо қилади. Ҳозир бутун фикр-зикримиз ана шунга қаратилган.

М. ШЕРБЎТАЕВ,
Қува район партия комитетининг биринчи секретари.

БОҒЛАРДАДИР ҲАЁТИМ

БУГУН ТЎҚСОН БЕШ БАҲОРНИ КУТИБ ОЛАЁТГАН ТАБАРРУК ИНСОН РИЗАМАТ ОТА МУСАМУҲАМЕДОВНИНГ АЙТГАНЛАРИ

Бу она-заминда Жамбул ёшидек баракали умр кечираётган, тўқсон билан тўқнашиб, юз ёш билан юзлашиш тараддудини кўраётган мўйсафид боғбоннинг юрагига қулок солинг-а: унинг қалбида нималар туғён ураётганини, ёшликдаги чўнг ғайрат-шижоати кексайиб қолган жуссасига сиғмаётганини сезиб олишингиз қийин эмас.

Шундай, болаларим. Кексалик ғалати нарса бўларкан. Юрак ўтга тўла-ю, истагингни бажо қилолмайсан. Куч-қувватинг, дармонинг етмай қоларкан. Ҳатто уйқу ҳам сендан қочаркан. Шунақа кезларда кампирим ё фарзандларимни йўқлай дейман-у, ийманаман. Дақиқалар бамисоли соатдай туюлади. Хаёл болалик ва йигитлик чоғларига, подшо замонасидаги хўрлик кунлари-ю ҳуррият қуёши елкамизга теккан бахтиёр давр-давронга етаклаб кетади. Нималар кўз олдимга келади дейсизми. Сабр қилиб тингланг, чироғларим.

Отам раҳматлик боғбон-соҳибкор эдилар. Кўл учида кун кечириб, рўзғор тебратардилар. Бир кун ёвғон ичсак, уч кун қозон осилмасди. Оёқ яланг, кўча чангитиб юрган болакай у вақтда одамлардай бир тўйиб овқатланишдан бошқа нимани ҳам орзу қиларди дейсиз. Ҳеч кўз олдимдан кетмайди. Бир куни кўчамиздан дилижон (извош) ўтиб қолди. Одатда, хўжайинлар унда юрарди. Биз, болалар овчидан ҳурккан кийиклардай ҳар томонга қочдик. Бир пиёла чой ичгудек вақт ўтмай, қизиқиш устун келди. «Хўжайин»ларни узоқдан туриб кузата бошладик. Шунда улардан бири ёқимли жилмайгандек бўлиб, шерикларига бир нима деди. Уларга ҳам гапини маъқул қилди шекилли, биз томонга қараб, келаверинглар дегандек имо-ишора қилди. Тортиниброк яқинлашдик. Кўзойнакли, истараси иссиққина киши қўлимдан ушлаб, кўзларимга тикилганча алланималар деди, тушунмадим. Шу пайт отам келиб қолиб, мушкулим осон бўлди.

Кейин билсам, истараси иссиқ киши Исай Маркович Стекольников экан. У отам билан тиллашиб, менга ўхшаш тенгқурларимдан ўнтача уқувлирок ўспиринни соҳибкорликка ўргатиш ниятини билдирибди. Ҳай, ишга ҳам тушиб кетдик.

Отамнинг у-бу юмушларига қарашиб юриб, кўзим пишиб қолган эканми, ҳар қалай Ризаматнинг қўли ток чавдасини яйратиб юборади, деган мақтовларни эшита бошладим.

Дегрезда Иванов деган заминдор бўларди, энди отам Мусамуҳаммад ёнига мен ҳам кириб, икковлон бойнинг боғини парвариш қила бошладик. Ҳосил дегани қаровга боғлиқ экан. Ботмон-ботмон узумларни саронжом-саришта қиламиз деб белимизни ростлай олмасдик. Аммо, лекин осмон йироқ, ер қаттиқ замона зайлидан меҳнатимиз ҳузурини бой кўрарди. Бизлар бўлсак, чориғимизни янгилаш у ёқда турсин, тўйиб овқат еган дамларни эсламасдик ҳам.

Йигитлик қаймоғини олган ўша йилларни эсласам, юрагим орқага тортиб кетади. Дунёга келиб ўттиз олти йил умр кўрибману, ўттиз олти дақиқа ҳам ҳузур-ҳаловат кўрмабман-а. Меҳнат қилсанг, кам бўлмайсан, дердилар отам. Қани, ўша роҳат, деб сўрардим ўзимдан ўзим.

Зулм ва адоват замонасида бир мен эмас, жамики қўли қадоқ инсонларга бахт кулиб боқмасди, омад қирқ чақирим наридан қочарди.

Не бахтки, Ленин ёққан Улуғ Октябрь қуёши камбағалнинг бошига бахт қуши бўлиб қўнди, унинг косасини оқартирди, уст-бошини башанг, тилини бийрон, дилини равшан, хонадонини обод қилди. Шунда ўғлим Раҳимжоннинг аллақайси китобдан ўқиб олиб, менга айтиб берган бир гапи ёдимга тушиб кетди. Аллақандай оғзи ботир бир олим Туркистон ўлкасида саводсизликни битириш учун тўрт ярим минг йилмидией, ё ундан ошиқроқми вақт керак бўлади, деб башорат қилган. Ҳатто бу гапига бошқаларни ишонтирмоқчи бўлиб, газетда ёзиб чиққан экан. Вой, хом каллай-е, деб куламан, ич-ичимдан. Тағин ким билади, агар Ленин замонаси бўлмаганида бу гап тўғри бўлиб чиқармиди.

Ёши бир ерга бориб қолган чолга доноликни ким қўйибди, деб зинҳор ўйламанг. Кўпни кўрган, бошқалардан кўра кўпроқ кўйлак йиртган мўйсафиддан омадли гап, ҳикмат чиқади. Мана, эшитинг: шундай асрлар бўладики, тарихда деярли ҳеч қандай из қолдирмайди. Бояги хом сут эмган «донишманд» ҳаммавақт замона шунақа ҳилвираб турган асрлардан иборат бўлади, деб ўйлаган бўлса, нима дейсиз.

Бизнинг замонамиз шундайки, бу давр-давроннинг ҳар бир йили асрларга татийди. Ўша оғзи ботир белгилаган тўрт ярим минг йиллик маррани эгаллаш учун бир неча ўн йил кифоя қилганлиги боиси шундан эмасми.

Гапнинг пайровидан чиқиб, кетдим шекилли, маъзур тутасиз. Замонамиз ҳақида, бу замона мендек меҳнаткаш инсонларга нима бергани хусусида сўзлаётгандим. Агар янглишмасам, ўн саккизинчи йили денг, мени давлат ихтиёрига олинган боғга мутасадди қилиб қўйишди. Белимни маҳкам боғлаб, ишга тушиб кетдим. Токзор ва боғларни кенгайтираман деб елиб-югурдим.

Устозларим юртимизнинг тупроғи олтин, суви шарбат, ҳавоси тўтиё, дейишарди. Чиндан ҳам бу сахий ер сийнасида етилган олма ва узум, ўрик, нок, шафтоли ва олхўри, анор ва бодом, гилос ва тутнинг шираси тилни ёради, ҳар бири минг бир дардга даво.

Шу она юртим деб, унинг заҳматкаш кишилари деб умримни боғ-роғларга бағишладим. Бир вақтлари бийдай шип-шийдон чўлу-биёбонларга жон бағишлаб, боғ-роғларга айлантириш учун баҳоли қудрат ҳиссамни қўшдим. Мирзачўл ерларида дов-дарахт кўкармайди, дейишарди. Бе, инсоннинг сеҳргар қўли, меҳри ҳамма нарсага қодир, дедим. Амалда буни исботладим ҳам. Ҳозир Мирзачўл зонасидаги боғ-роғларга бурканган колхоз ва совхозларни кўрсангиз, яқин-яқинларгача шўр босган тақир ер эканлигига ишонгингиз келмайди.

Бухоро, Қорақалпоғистон, Қашқадарёда боғ-роғ қилиш машаққатидан нолишарди. У жойларга ҳам бориб, ўзим бошида туриб боғ-роғ қилдирдим. Мақтаниш эмас-ку, лекин гапнинг нафсиламбирини айтганда, Ўзбекистонда қайси областга борсангиз, Ризамат ота экиб берган кўчатлар ҳосилга кирганини кўз-кўз қилишади. Инсон учун шундан ҳам ортиқ бахт борми ўзи!

Мана шу боғ-роғларга борганимда, ҳозир эса кечалари хаёлан бу боғларни кезганимда танамга сиғмай кетаман. Ниҳолу-токзорга ошиқлигим зое кетмабди, деб қувонаман. Баҳор чоғлари гулга бурканган боғларни кўргандай бўлиб, дилим ёришади.

Қадимда бирор одам ҳақида гап очилса, умрида кўпчиликка бирор бир яхшилик қилганми, ақалли бир жуфт кўчат экиб, кўкартирганми деб сўрашаркан. Мен ҳам умримни ана шу тарозига қўядиган бўлсам, тўқсон беш йилда 95 боғ ўстирибман. Ҳар йили кам деганда 35 гектар боғ очишга бош-қош бўлдим. Буни тўқсон бешга зарб қилсангиз, уч ярим минг гектарга бориб қолади. Бу боғлар Мирзачўлу, Фарғона водийсида, Зарафшон воҳасию, Орол ортида, Грузия, Арманистон ва Молдавияда ҳам яшнаб турибди. Менинг узоқ умр кўраётганлигим боиси, яна нима десам экан, сири мана шунда — ҳамиша инсонлар хизматига, авлодлар хизматига камарбаста бўлганлигимдадир.

Кечқурунлари болаларим, невара ва эвараларим жам бўлишиб ўтирганини кўрсам бирам яйраб кетаманки... Улар умримнинг ворислари, давомчиларидир. Инсон абадий деганлари шу-да.

* * *

Ўзбекистон Компартиясининг XIX съездидан кейиноқ республика қишлоқ хўжалиги илғорларининг анъанавий қурултойи бўлди. Фойеда кўкраги орден ва медалларга тўла отахонимиз юмшоқ креслога суянганча уч-тўрт чоғли қариялар билан гурунглашиб ўтирардилар. Отахоннинг режалари ҳали кўп. Куни-кеча матбуотда тоғ зоналарини боғ-роғларга буркаш юзасидан республика аҳолисига очиқ хат билан мурожаат қилганлари бунинг далилидир. Чиндан ҳам хўб таклифни кўтариб чиқдилар. Бутун аҳоли ақалли бир жуфтдан кўчат экса, бир йилда йигирма саккиз миллион туп ниҳол экиларкан. Эл-юрт ишқида ёнган, халқ фаровонлигини ўйлаб иш юритадиган кишидан чиқади бундай таклиф.

Узум шарбатни она-замин ва қуёшдан йиққанидек, Ризамат ота ҳам минг йиллик халқ тажрибасини ўзига сингдирган бобо деҳқон. У табиатнинг инъомини кутиб ўтирмай, замонамизнинг Боғи беҳиштларини, Боғи нақши жаҳонларини, Боғи Дилкушоларини, Боғи чинорларини бунёд этмоқда.

Абдукарим НАБИХЎЖАЕВ.

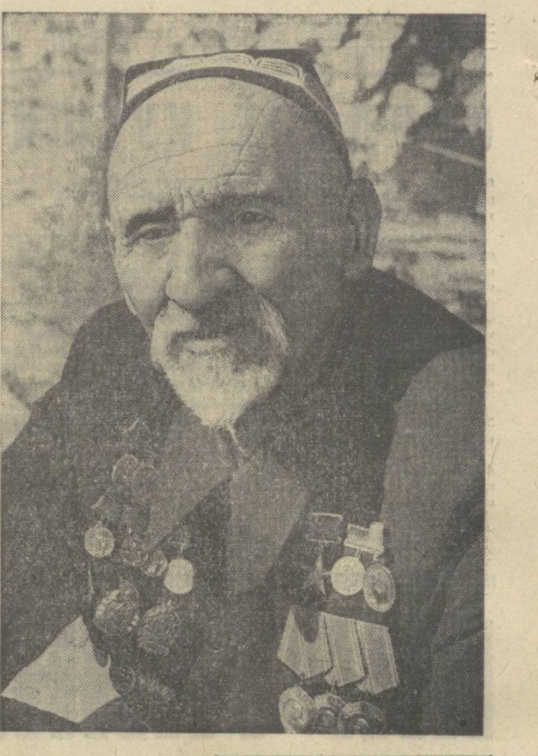

СССР Давлат мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ризамат ота Мусамуҳамедов яратган навлар серҳосиллилигида ва ширалилигида тенги йўқ.

УМУМХАЛҚ БАЙРАМИ ШАРАФИГА

Республика меҳнаткашлари Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 58 йиллигини кенг кўламда тантанали равишда нишонладилар. Тошкент жамоатчилиги ва маҳаллий гарнизон жангчилари вакилларининг 23 февралда шаҳарда бўлиб ўтган йиғилиши шонли санага бағишланди.

Йиғилиш аҳли КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини гулдурос қарсаклар остида фахрий президиумга сайлади.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондонининг биринчи ўринбосари генерал-лейтенант Ю. П. Максимов шонли сана тўғрисида доклад қилди. У мамлакат Қуролли Кучлари босиб ўтган йўлни таърифлаб, қўшинлар, шу жумладан Туркистон округининг жангчилари жонажон Коммунистик партиянинг XXV съездини қандай муваффақиятлар билан кутиб олаётганликлари тўғрисида гапириб берди.

(ЎзТАГ).

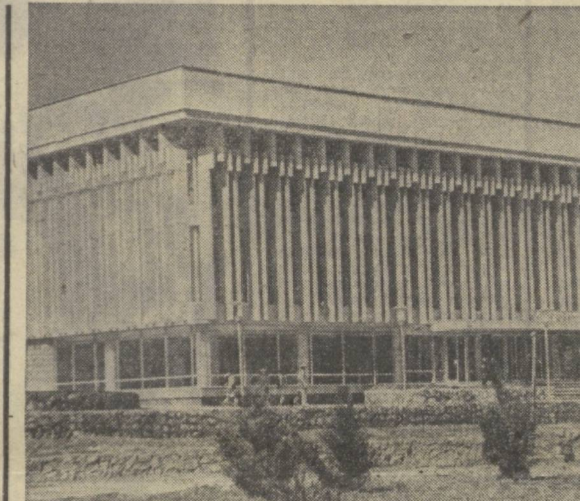

Суратда: студентлар маданият саройининг умумий кўриниши.

А. Тўраев фотоси.

СТУДЕНТЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИ

Бунёдкор меҳнатдан сўнг яхши ва кўнгилли дам олишда совет кишиларига барча шароитлар яратилган. Стадионлар, муҳташам кино ва театр бинолари, маданият ва истироҳат боғлари, санаторий ва дам олиш уйлари тармоғи йил сайин кенгайиб бормоқда. Йирик корхона ёки колхоз-совхозларни эндиликда маданият саройларисиз тасаввур қилиш қийин. Кеча республикамиз пойтахти маданий ҳаётида улкан воқеа нишонланди — студентлар маданият саройи очилди.

— Студентлар шаҳарчаси кўркига кўрк бўлиб қўшилган бу муассаса Ўрта Осиёда ягона ҳисобланади, — дейди В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг проректори В. А. Беляев. — Бутуниттифоқ «Гипровуз» институтининг Тошкент филиалида яратилган лойиҳа асосида қад кўтарган кошона студентларимизнинг маданий хордиқ чиқаришларига тўла мослаштирилган.

Дарҳақиқат, мармар билан жило берилган ойнаванд бино замонавий архитектуранинг энг сўнгги талаблари даражасида қурилган. Саккиз юздан ортиқ томошабинга мўлжалланган катта залда кинофильмлар намойиш қилиш, тантанали йиғилиш ва мажлислар ўтказиш мумкин. Кичик зал ва қўш аудитория ёшлар гурунги, турли мавзулардаги кеча, баҳс ва мунозара иштирокчиларига аталган. Учинчи қаватдаги йигирмадан ортиқ хонада эса ҳар хил тўгараклар ишлайди, бадиий ҳаваскорлар машғулотлар ўтказадилар. ГДРдан келтирилган кондицион қурилмалар бино ҳавоси мўътадил бўлишини таъминлайди.

Бош пудратчи — 6-қурилиш трестининг 7-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари янги маданият саройи қурилишида ғайрат-шижоат билан меҳнат қилдилар. Ленин ордени кавалери, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор Жамол Холбоев ҳамда Валентин Ситников бошлиқ комплекс бригада аъзолари злобинчасига ишлаб, мазкур объект қурилишини батамом қўлдан чиқардилар. Пардозлаш ишларида донгдор бинокор А. Запольская билан С. Мирхолдоровлар пешқадамлиқ қилишди. Пардозловчилар амалга оширган ишлар ҳажмини тасаввур қилиш учун уларнинг 5 минг квадрат метр ҳажмдаги мармар, дуб ва гранитга сайқал берганликларини айтиш кифоя.

Қурилишда хашарчи студентлар ҳам ҳазилакам тер тўкмадилар. Улар меҳнат семестрини шу ерда ўтказишдан ташқари бўш вақтларида қурувчиларга мададкор бўлишди. Айниқса геология факультети талабаларининг бу борадаги ишлари диққатга сазовор.

Шундай қилиб В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг маданият саройи очилди. Студентлар шаҳарчасидаги янги кошонанинг ишга туширилиши муносабати билан ўтказилган тантанали йиғилиш жонажон партиямизнинг XXV съездига бағишланган митингга қўшилиб кетди.

Р. ҚОСИМОВ.

САМАРҚАНД МЕРИДИАНИ

ЛИРИК ФЕЛЬЕТОН

Самовий жисмларнинг ҳам ерга лангар ташлайдиган жойлари бор. Чарчоқ ёритқичлари космик бўронлардан паналагани шундай жойларга тушади. Мунажжимлар қанча юлдуз борлигини ҳисоблаб чиқиш учун дарҳол шу ҳолатдан фойдаланиб қолишга ошиқадилар.

Хўш, самовий қатта бухгалтерия сақланадиган марказий маҳкама қаерда? Юлдуз учадиган бўлса, юлдуз қулаб кетадиган бўлса ёйинки бирон кимса уни осмондан олиб, яна жойига қайтариб қўймайдиган бўлса шуларни билиш учун қаерга мурожаат қилиш керак?

Бундай пайтларда одат бўйича Гринвич сари имо қиласиз. Шу жиҳатдан у обрў-эътибор қозонган. Лекин шу обсерватория барпо этилишидан анча аввал Самарқандлик мунажжим Улуғбек юлдуз тўла осмонга тикилиб кузатган. Улуғбек замонида ҳали телескоп ҳатто ихтиро этилмаганлигига қарамай, у кўпчилик юлдузларнинг жойлашиш ўрнини баайни шахсан ҳар бирига чиқиб тушган кишидек ғоятда аниқ ҳисоблаб чиққан.

Биз Самарқанд меридианида турибмиз. Тепамизда юлдузлар шу қадар пастки, янги астрономик кашфиёт қилишимиз учун телескоп борлигигина ҳалақит бериб тургандек.

Нима учун самовий жисмлар Самарқандга шунчалик мойил? Балки бу ердан чўл икки қадамлигидир? Чўлнинг ҳавоси шу қадар тиниқки, ўзингизни умуман ҳар бир юлдуз туркумига ва жумладан айрим астероидларга шахсан даҳлдор деб ҳис қиласиз.

Чўлдан юлдузлар яққол кўриниб турадиган бўлса, юлдузлардан қараганда чўл ҳам яққол кўриниши керакда. Шундай қилиб, чўлни кузата бошлагач, географияга бир нарса бўлганлигига узилкесил ишонч ҳосил қиламиз. Бинобарин мактаб дарсликларини ошиғич равишда қайтадан тузиб чиқмоқ, глобусларнинг бўёғини ўзгартирмоқ ва: «сўлғин ва бўм-бўш чўлда...» деб бошланадиган шеърларни қайтадан ёзиб чиқмоқ даркор бўлиб қолади.

Олис масофадан қараганда ҳаёт бор-йўқлиги унинг тусига қараб чамаланади. (Марснинг қизғиш тошлари ва ойнинг бўз минералларидан ҳафсала пир бўлиб гапиришларимиз шу боисдан эмасмикин?).

Катта баландликдан нигоҳ ташлайдиган бўлсак, Қизилқумнинг туси бизга қандай кўринаркин? Бундай пайтда одатда қумларнинг бир зайлда сарғиш туси намоён бўлишини кутасиз. албатта. Лекин бу ерда бунинг ўрнига светафор рангидек равшан ранглар чақнайдики, булар бодринг билан помидор борлигидан далолат беради. Балки бу нарса оптик алданишдир? Шундай бўлса нима учун муаттар ҳид кўккача кўтарилган, бу ер гўё чўлнинг маркази бўлмай Самарқанднинг мева бозоридек. Бундан ташқари температуралари қаттиқ ўзгариб турадиган чўлда табиатнинг арзандаларидан цитрус мевалари ҳам тутиб кетган. Чунончи, биз бу ерда ойбаркашдек-ойбаркашдек айрим меваларни ҳатто катта баландликдан ҳам фарқ қилган бўлур эдик. Торозининг бир палласига тарвуз, иккинчи палласига лимон қўйсангиз лимон томони босиб кетади.

Йўқ, биз табиатдан ҳайр-эҳсон кутмаймиз. Лекин шу чўлга ҳатто қум ҳам ташиб келтирилганлигига шахсан ишонганингиздан сўнг лирик қаламни ҳам индамай бир чеккага олиб қўйгингиз келади. Балки таъминот масаласида айрим хатоликка йўл қўйилгандир? (Ахир ернинг қутбига муз ортилган контейнерлар келтирилмайди-ку) Тўхтанг-тўхтанг, чўлга яқинроқдан кўз ташламоқ учун осмондан ерга тушар пайт келди.

Биз Қизилқумнинг қоқ ўртасида кетаяпмиз. Яқин-яқинлардагина бир туя кучи қувватидаги чўл кемасигина ўта оладиган жойларда бизнинг «Волга» бетон қопланган тош йўл бўйлаб учиб бормоқда. Теварак-атрофда бирон жонзот кўринмайди: Чўл чўллигини қилади-да. Бир вақт баайни рангли тумандан тўқилган, кўм-кўк эрта тонгга зардўзи бўлиб тушгандек тўсатдан саробдек кўркам бир шаҳар кўтарилаётган қуёш нурида уфқда товланади. У конкурс лойиҳасидан тўппа-тўғри қумга одимлагандек бўлиб туюлади.

Осмон гумбази аста-секин оқаришмоқда, биз бўлсак чўлнинг оддий давоми бўлмиш бош проспект бўйлаб кетаяпмиз. «Волга» ойналаридан типик чўл ландшафти кўзга ташланади. Бу ландшафт қурилиш кўламлари жиҳатидан пойтахтлар билан рақобатлаша оладиган кўп қаватли уй ансамблларидан иборат. Чўлнинг қишки феруза осмони остидаги шаҳар паркида фонтан сувлари отилиб тераклар ва бошқа хил дарахтлар дадил турибди. Бу ернинг табиати шундайки, кечалари чўлда булбул хонишини ҳам ахтариб беихтиёр қулоқ осасиз.

Зотан бизнинг зарафшонликлар шаҳрига ҳаддан ташқари қойил қолишимиз ҳатто уларни бир мунча ранжитиб ҳам қўяди. Улар Зарафшонни шундай бўлиши керак, деб тушунадилар. Эндиликда чўлда кондиционер ва кишига ҳузур-ҳаловат ҳозирлайдиган бошқа машиналарсиз иморат қуриб бўладими, ахир. Сузадиган ҳовузи ва босқирмали стадиони бўлмаган шаҳарни шаҳар қаторига киритиб бўладими? Ҳаттоки, сунъий яхмалак қуриш режаси ишлаб чиқилмоқда. Хуллас, Қизилқумга бирдан коньки ташиб келтирила бошланса, бу ҳам ҳеч кимни ажаблантирмайдиган иш бўлиб қолади.

Бу ердаги шаҳарлар ғиштдан ва ташиб келтирилувчи қумдан қурилаётганлиги тўғри. Чунки, чўлдаги қум иморатга ярамайди. Умуман олганда бу ерда «қум устига қурилган» деган ифода иморат кўпга чидайдиган қилиб қурилганлигининг таърифи сифатида ўтади.

Иш Қизилқумда табиий қор тайёрлашгача бориб етгани йўқ, албатта. Ҳозир чўлда бори мороженоега реклама қилиш мақсадида оппоқ паролондан ясалган. Тарвуздек-тарвуздек лимонлар ва қип-қизил помидорларга келганимизда улар дарҳақиқат Зарафшон оранжереяларида етиштириляпти.

Чўлда Зарафшондан ўзга яхшироқ бир нарса ўйлаб топиш қийин, деб турганимизда Навоийни кўриб қолдик. Навоий — Қизилқумнинг жанубий чеккасида барпо этилган янги шаҳар, ундаги уйлар худди оқ кемалардек кўл чеккасига лангарларини ташлаган. Табиатга номаълум бу кўлни ҳозирча инсон ҳисобини қилиб қоғозга туширган эмас. Инсоният маданияти эришган улуғвор ғалабаларни тилга олганимизда мажозий маънода эмас, балки тўғри маънода айтилган тўнғич чўл кемаларидан бири — кўм-кўк сувда кетаётган оддий бир сув велосипедини лазер ва ҳисобдон машиналар билан бир қаторга қўйган бўлур эдик.

Навоийни беш йил кейинги Зарафшон, деб айтса бўлади. Чунки, у шаҳар қурилиш кўлами ва сувга сероблиги жиҳатидан олға босилган янги қадамдир.

Эндиликда чўл ўзгартирилаяпти, деб айтишдан осони йўқ, албатта. Лекин ўзгартириш деган сўз бор нарса ўзгартилишини билдиради. На илк материал, на ҳатто ишлатса бўладиган қуми йўқ чўлга келганимизда эса ҳаммасини янгитдан яратишга тўғри келади. Ўзгартирилган тайга тайгалигича қолаверади, чўл эса бутунлай йўқолиб кетади. Яқин келажакда чўлни ҳамма томонларга қувур ариқлар кесиб ўтганида шундай бўлади.

Шундай қилиб, туяқуш кўрган янтоқ ўрнида ботаниканинг анвойи ғаройиб ўсимликлари ўсиши ҳеч гап эмас. Эндиликда одатдаги «қум» сўзи ўрнига «Тупроқ» деган улуғ бир сўзнинг шамаси келяпти.

Бу гаплар хом хаёллар эмас. Бу гаплар — КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасида келтирилган илмий асосланган ҳисоб. Лойиҳанинг Ўзбекистонга бағишланган бўлимида: «1,5 миллион гектар яйловга сув чиқариш ишлари амалга оширилсин» деган сатрларини ўқиймиз. Шу сатр замирида Қизилқумнинг келажагини кўрамиз.

Ёш авлоддан «чўлда ғойибдан келган овоз» нима деб сўрасангиз, сизга Ўзбекистон телевидениесининг диктори деб жавоб қилади. Яна сиз, асл чўл одамлари ким деб сўрасангиз, улар чўпонлар ва астрофизиклар, боғбонлар ва сурнайчилар деб жавоб қайтаришади.

Чўл — юлдузларга ҳамиша энг яхши маскан бўлиб келган эди, бундан буён ҳам шундай бўлиб қолаверади.

...Улуғбекнинг кўҳна расадхонаси узра Самарқанднинг самовий бандаргоҳига мансуб ёритқичлар кўтарилди. Уларнинг нури чўлдаги кўлларда, фонтанларда ва эримас қорларда акс этди.

Эй юлдуз, сенга не керак? Ердагилардан бирон кўмак бўлишига зор эмасмисан? Ахир ердаги ишлар билан самонинг ишлари эндиликда айниқса бирлашиб кетмоқда-ку!

Л. ЕФИМОВ.
Бухоро — Зарафшон, Навоий — Самарқанд.

(«ПРАВДА», 23 февраль).

ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТИГА ДИПЛОМ

АНДИЖОН. Ленинск пахта заводи қошидаги техника тараққиёти ва иқтисодий билимлар халқ университети СССР Енгил саноати министрлиги корхоналари халқ университетларининг Бутуниттифоқ кўригида энг юқори кўрсаткичларга эришгани учун СССР Енгил саноати министрлиги, тармоқ касаба союзлари марказий комитети ҳамда енгил саноат илмий-техника жамияти марказий бошқармасининг дипломи билан мукофотланди.

ХИТОЙ МАЪМУРЛАРИ РУХСАТ БЕРМАДИЛАР

ПЕКИН, 21 февраль. (ТАСС). СССРнинг ХХРдаги элчихонаси ходимларининг Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти куни муносабати билан Хитойни озод этиш учун империализм ва реакцияга қарши олиб борилган жангларда ҳалок бўлган совет жангчиларининг қабрларига гулчамбарлар қўйгани Харбин, Дальний, Шэньян ва Чанчунь шаҳарларига сафар қилишларига ХХР ташқи ишлар министрлиги рухсат бермади.

И. А. ТЕЛИШЕВСКИЙ

Таниқли олим, йирик мутахассис, СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги Тошкент врачлар малакасини ошириш институти дермато-венерология кафедрасининг мудири, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, медицина фанлари доктори, профессор Исидор Абрамович Телишевский узоқ давом этган касалликдан кейин 22 февраль куни орамиздан бевақт кетди.

И. А. Телишевский 1910 йил 16 декабрда Тошкент шаҳрида дунёга келди. 1933 йилда Тошкент медицина институтини тамомлаб чиққанидан кейин, дермато-венерология кафедрасининг аспиранти, сўнгра Ўзбекистон дермато-венерология илмий тадқиқот институтининг кичик илмий ходими бўлди. И. А. Телишевский 1937 йилдан 1947 йилгача шу институтга раҳбарлик қилди. Бу илмий тадқиқот институтнинг дермато-венерология кафедраси ташкил бўлган 1946 йилдан эътиборан ассистент, доцент, 1952 йилдан буён эса кафедра мудири бўлиб ишлади.

Профессор И. А. Телишевский юксак даражада билимли мутахассис, тажрибали педагог эди. У юзга яқин илмий асарларнинг муаллифи бўлиб, булар орасида монографиялар, дарсликлар, клиника, клиника-экспериментал, курортология ва ташкилий-методик асарлар бор.

И. А. Телишевский практик врачлар учун дермато-венерология бўйича биринчи Ватан атласини яратиш шарафига муяссар бўлди. И. А. Телишевский раҳбарлигида 12 медицина фанлари кандидати тайёрланди.

Партия ва ҳукумат унинг меҳнатига юксак баҳо бердилар. И. А. Телишевскийга кўп йиллик самарали педагогик фаолияти ва медицина фанини ривожлантиришдаги хизматлари учун «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берилди.

1943 йилдан КПСС аъзоси И. А. Телишевский ижтимоий-сиёсий ҳаётда актив қатнашди, «Билим» жамиятининг институт бюросига кўп йиллар давомида бошчилик қилди ва «Билим» жамияти Куйбишев район ташкилоти медицина секциясининг раиси ва «Билим» жамияти шаҳар ташкилоти медицина секцияси президиумининг аъзоси бўлиб келди.

Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди, олим ва педагог бевақт орамиздан кетди. И. А. Телишевскийнинг порлоқ хотираси қалбимизда сақланиб қолади.

Бир группа ўртоқлари.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Телевидение

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. МОСКВА. 12.00 — Янгиликлар. 12.10 — Концерт. 12.50 — **КПСС XXV съездининг очилиши.** 17.25 — Жонажон мамлакатимиз бўйлаб. 21.00 — КПСС XXV съезди кундалиги. 21.30 Фильм-концерт. 22.00 — **«Вақт». ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** ТОШКЕНТ. 18.05 — Мультфильм. 18.20 — Адабий-музикали композиция. 19.00 — **«Ахборот».** 19.25 — «Ватан ва партия ҳақида қўшиқ куйлаймиз». 20.25 — **«Ахборот».** 20.45 — Ҳужжатли фильмлар. 21.20 — Партия планлари — халқ планлари. 21.35 — «Партияни шарафлаймиз». (шеърий композиция). **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** ТОШКЕНТ. 19.00 — «Кругозор». 19.30 — **«Москвани айланиб»** (бадиий фильм). 20.45 — Янгиликлар. 21.00 — «Тошкент» телепрограммаси. 21.30 Балетлардан саҳналар.

М. И. КАЛИНИН НОМИДАГИ АНДИЖОН ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доцентлари: патологик анатомия, ички касалликлар пропедевтикаси, факультет терапияси (физиотерапия курси бўйича), травматология ва ортопедия (нейрохирургия курси бўйича), химия;

кафедра катта ўқитувчиси, фалсафа;

кафедра ассистентлари: факультет терапияси, болалар касалликлари, психиатрия, фтизиатрия, умумий хирургия, онкология, даволаш физкультураси, нормал анатомия, патологик физиология, микробиология;

кафедра ўқитувчилари: физика, химия, фалсафа, жисмоний тарбия, тиллар (рус ва латин).

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ ИККИ ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Андижон шаҳри, Навоий проспекти.

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи ва СССР Адабиёт фондининг Ўзбекистон бўлими СССР Ёзувчилар союзи аъзоси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими, филология фанлари доктори

Турсун СОБИРОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилиб, марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этадилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти коллективи Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими, институтнинг катта илмий ходими, филология фанлари доктори

Турсун СОБИРОВнинг

узоқ давом этган оғир касалликдан сўнг вафот этганлигини маълум қилади ва марҳумнинг оиласига чуқур таъзия билдиради.

Тошкент заргарлик заводи коллективи катта инженер Ў. Ж. Зайнитдиновга унинг онаси

Шаҳодат ЗАЙНИТДИНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент ЛЕНИН проспекти № 41 * ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.
Р. 02230. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. В. — 44.